

Datum
2023-03-21

Instans

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Individ- och familjeomsorgsnämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Österlånggatan 64,

tisdagen den 28 mars 2023 kl. 14:00

Individ- och familjeomsorgsnämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Maria Hyllstam

Individ- och familjeomsorgsnämndens
Ordförande

Hans Abrahamson

Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Margareta Jensholm, 033 358260 eller via e-post:
margareta.jensholm@boras.se

Ärende

1. Upprop och val av protokollsjusterare med ersättare
2. Fastställande av föredragningslista
3. Information från förvaltningschefen
4. Budgetuppföljning efter februari 2023
Dnr 2023-00027 1.2.4.1
5. Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse 2022
Dnr 2023-00028 1.2.3.2
6. Revidering av program mot hemlöshet
Dnr 2022-00041 1.1.3.0
7. Remiss Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden
Dnr 2023-00040 1.2.3.0
8. Remiss Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad
Dnr 2023-00050 1.2.3.0
9. Anmälningssärenden 2023-03-28
Dnr 2023-00025 3.7.2.0
10. Delegationsbeslut 2023-03-28, sekretess
Dnr 2023-00026 3.7.2.0
11. Umgängesbegränsning enligt 14 § LVU, sekretess
Dnr 2023-00061 3.7.3.0
12. Umgängesbegränsning enligt 14 § LVU, sekretess
Dnr 2023-00060 3.7.3.0
13. Umgängesbegränsning enligt 14 § LVU, sekretess
Dnr 2023-00063 3.7.3.0
14. Faderskapsnedläggning, sekretess
Dnr 2023-00058 3.7.3.0
15. Faderskapsnedläggning, sekretess
Dnr 2023-00059 3.7.3.0
16. Ersättning i form av arvode utöver SKR:s riktlinjer, sekretess
Dnr 2023-00062 3.7.3.0
17. Övrigt
Dnr 2435

Sead Omerovic
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2023-00027 1.2.4.1

Budgetuppföljning efter februari 2023

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ-och familjeomsorgsnämnden godkänner budgetuppföljning februari 2023 med helårsprognos.

Ärendet i sin helhet

Individ- och familjeomsorgsnämndens kommunbidrag för år 2023 är 420 200 tkr.

Fram till och med februari har nämnden ett överskott på 2 841 tkr, prognosen för året är ett underskott på 5 000 tkr.

Beslutsunderlag

1. Bilaga Budgetuppföljning februari 2023

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG)

Beslutet expedieras till

Ingen expediering.

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Budgetuppföljning Febr 2023

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens verksamhet 1	4
2.1 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys	4
3 Verksamhetsmätt	10
3.1 Individ- och familjeomsorg.....	10

1 Inledning

Nämndens uppgift 2023

Individ- och familjeomsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, vuxna samt för ensamkommande barn. Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Verksamhet och ekonomi januari-februari 2023

Svårigheterna att rekrytera socionomer har lett till att nämnden har behövt anlita konsulter för att hålla bemanningen. Detta är en kostsam lösning som kan påverka nämndens ekonomi negativt. För att adressera detta problem har nämnden utvecklat en kompetensförsörjningsplan och en handlingsplan med olika aktiviteter för att locka och behålla kvalificerade medarbetare.

Ökningen av externa köpta vårdinsatser är en annan faktor som påverkar nämndens ekonomi. Detta kan delvis bero på svårigheterna att rekrytera tillräckligt med personal för att utföra viktiga uppgifter internt. Det är viktigt att undersöka anledningarna till denna ökning och om det finns möjlighet att minska kostnaderna på något sätt utan att äventyra vårdens kvalitet.

Nämnden fortsätter att arbeta med sin kompetensförsörjningsplan och handlingsplan för att kunna attrahera och behålla kvalificerad personal. Det är också viktigt att undersöka anledningarna till ökningen av externa köpta vårdinsatser och hitta sätt att minska kostnaderna.

2 Nämndens verksamhet 1

2.1 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall 2022-02	Budget 2023	Budget 2023-02	Utfall 2023-02	Prognos 2023	Avvikelse
Central administration	-2 221	-19 371	-3 191	-3 001	-19 371	0
Politisk verksamhet	-281	-2 459	-410	-281	-2 459	0
Allmän IFO-administration	-15 040	-103 473	-17 032	-16 450	-103 473	0
Barn- och ungdomsvård	-21 376	-176 254	-29 603	-29 854	-182 456	-6 202
Vård av vuxna	-12 680	-114 441	-19 213	-17 722	-117 441	-3 000
Flyktingverksamhet	0	0	0	0	0	0
Övrig verksamhet	0	0	0	0	0	0
Buffert	0	-4 202	-700	0	0	4 202
Summa	-51 598	-420 200	-70 149	-67 308	-425 200	-5 000

Ekonomiska förutsättningar 2023

Individ- och familjeomsorgsnämndens kommunbidrag för år 2023 är 420 200 tkr.

Fram till och med februari har nämnden ett överskott på 2 841 tkr, prognosen för året är ett underskott på 5 000 tkr. Nämnden har budgeterat en buffert på 4 202 tkr.

Det har skett en gradvis ökning av heldygns- och öppenvårdsinsatser för barn och unga, och extern köpt vård, främst för denna grupp, har också gradvis ökat. Nämnden har också anställt flera konsulter för att fylla vakanta tjänster. Utvecklingen av mängden köpt vård och nivån på konsulterna kommer att ha en betydande påverkan på resultatet.

Övergripande sett kommer nämnden stå inför vissa ekonomiska utmaningar, särskilt med den prognostiserade budgeten och de ökande kostnaderna för köpt vård och konsulter. Nämnden följer upp noga den ekonomiska utvecklingen.

Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden.

Nämnden har dessutom två av Kommunfullmäktiges fastställda samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag för barn och unga samt ett särskilt samarbetsuppdrag för boendeprocessens mjuka frågor.

En handlingsplan finns för att försöka minska underskottet i verksamheten:

Inriktningen är att komma in tidigt med förebyggande och/eller tidiga insatser och på detta sätt minska behovet av mer omfattande öppenvårdsinsatser.

Individ- och familjeomsorgsnämnden arbetar med inriktningen mot vård och insatser i den egna hemmamiljön och i det egna nätverket.

Väl avvägda bedömningar ska finnas vid bedömning när det gäller placering på institution. När det gäller pågående placeringar ska det prövas när vården kan övergå till den egna hemmamiljön och egna nätverket med öppenvårdsinsats.

Vid behov av familjehemsplacering så ska placering i nätverket inventeras och övervägas för att minska behovet av att köpa externa platser. Utifrån att kostnaderna för köpt familjehemsvård ökat betydande utvecklas olika arbetssätt för att öka möjligheten till att göra placeringar i det egna nätverket.

Arbete med rekrytering av egna familjehem pågår och ett antal nya familjer som anmält sitt intresse utreds för närvarande.

Förstärkning sker inom öppenvård och myndighetsutövning för att på detta sätt kunna fullfölja arbetet med de 4 övriga delarna av handlingsplanen.

Allmän IFO verksamhet

Minusresultatet beror på att det köps in konsulter inom myndighetsutövningen för barn och unga och de kommer att behöva anlitas även under 2023. I nuläget anlitas 10 konsulter i verksamheten.

Allmän IFO verksamhet består av administration, handläggning och utredning av myndighetsutövning för barn och unga, unga vuxna samt vuxna. Myndighetsutövningen barn och unga är uppdelad i fyra områden. Myndighetsutövning vuxna är uppdelad i unga vuxna 18-25 år och vuxna samt en mottagningsenhet för barn och unga, unga vuxna samt vuxna.

Under allmän IFO-administration ingår även socialrådgivare, där nämnden ska medverka i de familjecentraler som finns och de som kommer att etableras i Borås Stad. Verksamheten är en förebyggande insats.

Övrig verksamhet under allmän IFO administration består av:

- Familjerådgivning, där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd och Ulricehamn ingår.
- Familjerätt, där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga och Svenljunga ingår.
- Social Jour där förutom Borås Stad även kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn samt Vårgårda ingår. Social jour är organiserad inom enheten Gemensam mottagning.

Under allmän IFO administration ingår också funktionen kristöd vid allvarlig händelse.

Myndighetsutövning inom Barn- och unga har en utmanande bemanningssituation med 20 vakanser. 10 utav dessa vakanser bemannas i nuläget av konsulter. För att klara bemanningen förväntas verksamheten behöva använda sig av konsulter även under året. Strävan är att mot slutet av 2023 sänka den nuvarande nivån av konsulter med minst 5 konsulter. Ökad nationell efterfrågan på socionomkonsulter och nya avtal har även lett till att kostnaden för externa handläggningskonsulter beräknas öka.

HR-enheten har fört dialog med olika medarbetargrupper där personalomsättningen varit som högst för att få inspel kring framtida aktiviteter kopplat till kompetensförsörjningens områden attrahera, rekrytera och behålla. En insats från Organisationshälsa är planerad för Barn och unga myndighet under hösten med inriktning hållbara arbetsplatser och friskfaktorer. Under förra året har HR-enheten

genomfört nämndens samtliga avgångssamtal för att få en samlad bild av orsakerna till avslut och de saker som upplevts som positivt. Sammanställningen av dessa ligger som underlag för dialog kring lämpliga åtgärder kopplat till attrahera, rekrytera och behålla.

Statistik personalomsättning innevarande och föregående år avser enbart socialsekreterare inom områdena Barn och unga myndighet samt Vuxen myndighet.

Flera aktiviteter inom områden såsom introduktion, kompetensutveckling, marknadsföring och metodstöd finns för att möta behovet av rekrytering och bibehållande av medarbetare.

Barn och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård 0-20 år består av institutionsvård, familjehemsvård, öppna insatser där Dialogcentrum, boendestöd och kontaktverksamhet ingår. Nämnden är med och finansierar Utväg, Ungdomsmottagning och Spädbarnsverksamhet tillsammans med Västra Götalandsregionen som organiserar verksamheterna.

Nämnden fokuserar på tidiga insatser och att öka den enskildes delaktighet. All vård som ges med stöd av Socialtjänstlagen ska ske i nära samarbete och samförstånd med samtliga parter och med barn och ungas behov i centrum. Rätt matchat stöd, tillämpas så att den samlande kompetensen inom Individ- och familjeomsorgsnämnden nyttjas optimalt.

Öppenvårdsinsatserna inom den sociala barn- och ungdomsvården innebär allt från stöd i ett tidigt skede för att minska risken för framtida psykosociala svårigheter, till omfattande insatser för individer där påtagliga problem redan visat sig.

Samarbetet med annan verksamhet och huvudman behöver ständigt utvecklas och ett kontinuerligt arbete sker för att samverkan ska förbättras och stärkas. En överenskommelse - Samverkan för barns och ungas hälsa antogs 2021 mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen som utgör ett viktigt vägledningsdokument i arbetet. Ett välfungerande samarbete mellan olika aktörer och den enskilde är av stor betydelse och verksamheten arbetar för att öka antalet samordnade individuella planer, SIP. Allt för att uppnå bästa resultat av vård för den enskilde. Det är angeläget att följa och fortsatt utveckla kvaliteten på SIP. Den nya verksamheten integrerat team startar i mitten av september. Verksamheten riktar sig till ungdomar 13-16 år i riskzon för kriminalitet är en samverkan mellan Individ- och familjeomsorgsnämnden, Grundskolenämnden, Fritids- och folkhälsonämnden samt Polismyndigheten.

Barn och unga arbetar med förebyggande åtgärder bland annat genom fältverksamheten och stödcentrum för unga. Fältverksamheten har med stöd av stadsbidrag för utsatta områden kunnat utöka från sex till åtta fältassistenter. Socialrådgivare till mötesplatserna Norrby och Hässleholmen har startat och är också en förebyggande insats. För verksamheten har stadsbidrag erhållits. En serviceinsats, Origo finns sedan 2018 och riktar sig till föräldrar med barn. Stödet sker genom en begränsad och kortvarig samtalskontakt.

Verksamheten Barnahus är en myndighetssamverkan ihop med Västra Götalandsregionen, polisen, kommunerna Bollebygd, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda, Alingsås och Lerum samt Åklagarmyndigheten. Barnahus riktar sig till barn som utsatts eller misstänks utsatts för brott. Verksamheten syftar till ett bättre bemötande och omhändertagande av barnet i utredningssituationen. I verksamheten finns 2,50 samordnare som håller ihop arbete på Barnahuset.

Verksamheten barn och unga beräknas göra ett underskott under året med 6 202 tkr.

Underskottet kommer bestå av:

- Köp av externa platser.

Antalet barn och unga som behöver vård utanför hemmet har ökat under de senaste åren utifrån fler aktualiserade barn med stora behov. Detta kombinerat med svårigheten att rekrytera egna familjehem ledde till en stor ökning av externt köpta familjehemsplaceringar. Några externa placeringar kan efterhand avslutas och barnen gå hem till hemmet med öppenvårdsinsatser men den större delen av dessa placeringar kommer att bestå under första delen av nästa år.

Antal barn med heldygninsatser	2021	2022	2023
Januari	178	186	204
Februari	180	193	200
Medel Januari-Februari	179	190	202

Antal i Familjehemsvård 0-20 år	2021	2022	2023
Januari	111	122	139
Februari	110	128	134
Medel Januari-Februari	111	125	137

Antal barn med öppenvårdsinsatser	2021	2022	2023
Januari	219	224	244
Februari	235	232	243
Medel Januari-Februari	227	228	244

Vård av vuxna

Vård av vuxna består av institutionsvård, familjehemsvård och interna insatser för vuxna och unga vuxna med beroendeproblematik.

Det finns individuellt behovsprövade öppenvårdsinsatser, serviceinsatser, akuta och långsiktiga boendeformer utifrån missbruk och social problematik, en öppen verksamhet för socialt utsatta och det vräkningsförebyggande arbetet, vars samordningsuppdrag gäller alla i staden som riskeras att vråkas.

En stor utmaning vi har idag är ökningen av personer med stora komplexa behov det vill säga kraftigt missbruk i kombination med svår psykisk ohälsa, en växande grupp och mycket kostsam och komplicerad. Det har inneburit att flera på vårt interna stödboende har fått återplaceras i externa HVB-lösningar. De har inte kunnat upprätthålla drogfrihet trots omfattande stöd på hemmaplan. Dessa personer är svåra att planera hem i öppnare former. Idag saknas verksamhet/boende för dessa om de är påverkade av någon substans i samband med placeringstillfället.

En översyn av våra interna boenden/öppenvård har påbörjats för att hitta former för att bättre matcha de behov som finns vilket också för ett bättre och hållbart resultat kräver samverkan och samfinansiering med andra förvaltningar (SOF) samt hälso- och sjukvården. Antalet klienter som omhändertas enligt LVM ökar inte i någon större utsträckning men vårdtyngden är svårare och kräver längre vårdtid. På grund av att Klintesväng haft färre platser under Coronarestriktionerna har detta påverkat möjligheten att erbjuda boende i egen regi, restriktioner som nu är släppta.

Hemlöshet är ett allt mer centralt problem för socialtjänsten och nämndens samordningsansvar för socialt utsatta grupper med behov av insatser från socialtjänsten är förtydligat i nämndens boendeuppdrag. Arbetet är en viktig del i Program mot hemlöshet som nämnden ansvarar för, där målet är kvarboende och att beviljade andrahandskontrakt övergår i egna kontrakt.

Verksamhetsområdet IFO Vuxen ansvarar för att utreda och bedöma biståndsbehov gällande andrahandskontrakt och sociala kontrakt med ett boendesocialt stöd. Dessa brukare får sitt stöd av den Boendesociala enheten. Det har medfört ett ökat tryck på mottagningsgruppen. Vi behöver följa utvecklingen för att fullt ut se konsekvenserna av det ökade inflödet av nya ärenden både utifrån budget samt personalens arbetsmiljö. Ett större antal beviljade beslut av sociala kontrakt under en kortare period riskerar också att vi inte kan verkställa besluten inom den lagstadgade tiden. Två socialsekreterare inom myndighet har fokus på detta område för att utveckla arbetet och få en högre genomströmning i handläggningen.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har en verksamhet på Badhusgatan på entreprenad. Verksamheten är ett stödboende för personer med missbruksproblem i kombination med psykisk ohälsa och som behöver en långsiktig boendelösning.

IFO vuxen har två öppenvårdsmottagningar, Yxhammarmottagningen och Mini Maria. Verksamheterna arbetar med målgruppen 13 år och uppåt som har ett riskbruk, missbruk eller ett beroende. En del i Yxhammarmottagningens arbete är den strukturerade öppenvårdsmodellen "Smedjan" Inom Insatserna finns även mobila team. Verksamheten Mini Maria bedrivs i i samverkan mellan de kommuner som ingår avtal med kommunal huvudman; Individ och familjeomsorgsförvaltningen, Borås Stad och som tillhör Närvårdsamverkan i Södra Älvsborg och Förvaltningen för Regiongemensam hälso- och sjukvård, Västra Götalandsregionen.

IFO-vuxen beräknas göra ett underskott under året med 3 000 tkr.

Underskottet kommer bestå av:

- Köp av externa platser, tvång i öppenvård. Tvång i öppenvård utgör en del av underskottet för Vuxenvården. Vård som avgörs av läkares bedömning och där kommunen blir medfinansier. Vuxenverksamheten har noterat en utvecklingstrend som pekar mot att missbrukare allt oftare även har psykisk ohälsa, vilket kan tala för att kostnaderna för denna vårdform kan öka. Även kostnaderna i övriga missbruksvården påverkas av att samsjuklighetsproblematiken.
- Övriga köp av externa platser. Under övriga köp av externa platser är det framförallt köp av platser på specialboende samt Institutionsvård SoL.

Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	2021	2022	2023
Januari	58	56	63
Februari	57	58	56
Medel Januari-Februari	58	57	60

Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	2021	2022	2023
Januari	86	100	105
Februari	90	108	105
Medel Januari-Februari	88	104	105

Flyktingverksamhet

Flyktingverksamhet består av verksamhet för ensamkommande barn och barn i behov av stöd till asylsökande familjer. Verksamheten finansieras av Migrationsverket.

Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	2021	2022	2023
Januari	2	6	6
Februari	3	6	5
Medel Januari-Februari	3	6	6

3 Verksamhetsmått

3.1 Individ- och familjeomsorg.

3.1.1 Barn och ungdom 0-20 år

Verksamhetsmått		Utfall Feb 2022	Budget 2023	Utfall Feb 2023
Antal barn och unga med heldygnsinsatser	—	193	230	200
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	—	232	550	243
Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	—	6	8	5

Antal barn och unga med heldygnsinsatser

Utfall

200

Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser

Utfall

243

Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser

Utfall

5

3.1.2 Vuxen

Verksamhetsmätt		Utfall Feb 2022	Budget 2023	Utfall Feb 2023
Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	↘	58	105	56
Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	→	108	200	105

Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser

Utfall

56

Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser

Utfall

105

Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse 2022

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ och familjeomsorgsnämnden godkänner upprättad patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse för år 2022.

Ärendet i sin helhet

Den som bedriver socialtjänst (nämnden) har det yttersta ansvaret för att det finns ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

Individ- och familjeomsorgen har, under 2022, arbetat systematiskt med att bibehålla och utveckla verksamheternas kvalitet genom kontinuerligt arbete med rutiner och arbetssätt. Förbättringsområden som uppdagats i samband med undersökningar, statistiska jämförelser, synpunkter och egenkontroll har omhändertagits eller kommer att utvecklas inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Av Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet dokumenteras. Den som bedriver socialtjänst bör med dokumentationen som utgångspunkt varje år upprätta en sammanhållen kvalitetsberättelse.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har för 2022 upprättat en patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse som beskriver det kvalitetsarbete som bedrivits under 2022. Av berättelsen framgår också hur många händelser som utretts enligt Lex Maria och Lex Sarah.

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet tas med och vägs in i alla delar; utredning, bedömning, beslut insatser och uppföljning.

Beslutsunderlag

1. Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse 2022

Samverkan

Ärendet har samverkats med fackliga parter den 23 mars 2023.

Beslutet expedieras till

Ingen expediering. Publiceras efter nämndens fastställande på boras.se.

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse 2022

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Begreppsdefinitioner	4
3 Förkortningar	4
4 STRUKTUR	5
4.1 Grundläggande förutsättningar för säker vård och omsorg med kvalitet	5
4.2 Förvaltningens arbete med patientsäkerhet och kvalitet	5
4.3 Övergripande mål och strategier	5
4.4 Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhets- och kvalitetsarbetet	6
4.5 En god säkerhetskultur	7
4.6 Adekvat kunskap och kompetens	8
5 PROCESS - Åtgärder för att säkerställa verksamhetens kvalitet ..	8
5.1 Hur patientsäkerhets- och kvalitetsarbete har bedrivits	8
5.2 Samverkan för trygg och säker vård och omsorg	9
5.3 Välfärdsteknik	13
5.4 Riskanalys	14
5.5 Informationssäkerhet	14
5.6 Synpunkter och klagomål	15
5.7 Organisatoriska avvikelser	15
5.8 Avvikelser på individnivå	16
5.9 Lex Maria	16
5.10 Lex Sarah	16
5.11 Egenkontroll	16
6 RESULTAT OCH ANALYS	18
6.1 Riskanalys	18
6.2 Synpunkter och klagomål	20
6.3 Organisatoriska avvikelser	21
6.4 Avvikelser på individnivå	21
6.5 Lex Maria	22
6.6 Lex Sarah	22
6.7 Egenkontroll	24
7 Verksamhet upphandlad enligt LOU eller LOV	30
8 Mål, strategier och utmaningar för kommande år	31

1 Sammanfattning

En av de omvärldsfaktorer som under 2022 har påverkat förvaltningen har varit bristen på och svårigheten att rekrytera socionomer och familjehem. Ytterligare en utmaning är barn och unga med normbrytande beteende i utsatta områden. En god intern samverkan inom kommunen och god samverkan med skola, polis och fritid och folkhälsa har hjälpt till i arbetet.

Fortsatt arbete med förvaltningens mål och aktiviteter har genomförts. Förvaltningsledningen har under året bl. a fokuserat på kompetensförsörjningsplanen och att organisationen formeras för att ha bästa möjliga förutsättningar att möta utmaningarna både ur ett medarbetar- och ett brukarperspektiv.

Områden med bra resultat är bland annat:

- Omfattande extern och intern samverkan som har utvecklats på ett bra sätt, t ex projekt LIV, Mini - Maria, projekt Domino och Integrerat team
- Individer med koppling till kriminella miljöer och organiserad brottslighet får stöd genom IFO:s Avhopparverksamhet
- Genom boendeprocessen och Bostad först har medborgare som har svårt att skaffa bostad och tillhör en socialt utsatt grupp fått en enklare och tydligare ingång till information, stöd och rättssäker prövning.
- Utvecklingsarbetet med att matcha förvaltningens behov av evidensbaserade arbetsmetoder och bedömningsverktyg med det nationella utbudet har fortsatt. Planeringen är att göra utbildningsinsatser under 2023.
- Processen med avvikelser och lex Sarah har genom workshoppar med medarbetarna implementerats i verksamheterna.

Områden där fortsatt utveckling behövs är bland annat:

- Förbättringar avseende rutinmässiga frågor om våld
- Kompetenshöjning när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck
- Implementering av det systemteoretiska förhållningssättet
- Säkerställa användning av bedömningsinstrument för normbrytande beteende
- Fortsatt arbete med ledningssystem för informationssäkerhet LIS
- Fortsatt arbete med att utveckla verksamheternas kvalitetsårshjul
- Samverkan med Sociala omsorgsförvaltningen i vissa ärenden

2 Begreppsdefinitioner

- Brukare/klient – enskild med beslutad insats enligt SoL.
- Den enskilde – i det här dokumentet menas med begreppet den enskilde patient, brukare och klient.
- Egenkontroll - systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem.
- Kvalitet - Att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.
- Ledningssystem - System för att fastställa principer för ledning av verksamheten.
- Patient – enskild inskriven i HSV (hälso- och sjukvård).
- Sociala klustret – ett samlingsbegrepp för arbetslivsförvaltningen, individ och familjeomsorgsförvaltningen, sociala omsorgsförvaltningen samt vård- och äldreförvaltningen i Borås stad.

3 Förkortningar

ALF - Arbetslivsförvaltningen
BBIC - Barns behov i centrum
Bou - Barn och unga
FSG - Facklig samverkansgrupp
GRF - Grundskoleförvaltningen
GVUF - Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
HSL - Hälso- och sjukvårdslagen
IFO - Individ och familjeomsorgen
IVO - Inspektionen för vård- och omsorg
KKiK - Kommunens Kvalitet i Korthet
LIS - Ledningssystem för informationssäkerhet
LOV - Lagen om valfrihet
LOU - Lagen om offentlig upphandling
MAS - Medicinskt ansvarig sjuksköterska
MAR - Medicinskt ansvarig för rehabilitering
MCSS - System för mobil digital signering av hälso- och sjukvårdsinsatser
SAMSA - Gemensam IT tjänst mellan olika vårdgivare
SAS - Socialt ansvarig samordnare
SFS - Svensk författningssamling
SOF - Sociala omsorgsförvaltningen
SIP - Samordnad individuell plan
SKR - Sveriges kommuner och regioner
SOL - Socialtjänstlagen
SOSFS - Socialstyrelsens författningssamling
SÄS - Södra Älvsborgs Sjukhus
VGR - Västra Götalandsregionen
Viva - Verksamhetssystem för dokumentation
VÄF - Vård- och äldreförvaltningen
ÖJ - Öppna jämförelser

4 STRUKTUR

4.1 Grundläggande förutsättningar för säker vård och omsorg med kvalitet

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård och omsorg med kvalitet är engagerade och kompetenta chefer och medarbetare samt en tydlig styrning av verksamheten på alla nivåer.

4.2 Förvaltningens arbete med patientsäkerhet och kvalitet

PSL 2010:659 och SOSFS 2011:9, 7 kap 3§

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse. Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. Patientsäkerhetsberättelsen bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

På Individ- och familjeomsorgsförvaltningen skrivs en patientsäkerhets- och kvalitetsberättelse, som sammanfattar nämndens samtliga åtgärder och resultat för att uppnå god kvalitet i de insatser som ges. Det systematiska arbetet med att utveckla och säkra verksamhetens kvalitet dokumenteras fortlöpande under året.

Två gånger per år sammanställs och analyseras inkomna synpunkter/klagomål. Detta presenteras för nämnden och verksamheterna. Lex Sarah-utredningar och rapporterade avvikelser sammanställs och analyseras två gånger per år.

Egenkontroller och systematisk uppföljning görs och dokumenteras löpande under året. Riskanalyser görs vid större lagförändringar, förändrade arbetssätt och organisationsförändringar.

Kvalitetsarbetet omfattar samtliga enheter inom förvaltningen medan patientsäkerhetsarbetet enbart omfattar enheten Kaptensgatan.

4.3 Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1§

Förvaltningens övergripande mål är att kontakten med Individ- och familjeomsorgen ska vara "En process där brukaren upplever en helhet och där brukarens behov är i fokus". Det är viktigt att alla människor ska få möjlighet att leva under jämställda och jämlika levnadsvillkor och IFO bör bidra till det. IFO behöver utvecklas på ett sätt som möter dagens och framtidens utmaningar. Det handlar bl. a om unga med normbrytande beteende, mer förebyggande arbete och samarbete med närliggande myndigheter som polis och skola.

Förvaltningen arbetar med fortsatt implementering av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9 som bland annat innebär att den som bedriver socialtjänst ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Förvaltningen har under året särskilt fokuserat på avvikelseprocessen på enheterna. Den klustergemensamma handboken för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är ett stöd i arbetet eftersom det systematiska kvalitetsarbetet pågår kontinuerligt och ska leda till att verksamheten ständigt förbättras. En grundförutsättning är att medarbetare görs delaktiga i förbättringsarbetet så att processer och rutiner kan anpassas efter uppgiften som ska utföras.

Begreppet kvalitet betyder att verksamheterna genom att uppfylla de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om socialtjänst. Definitionen är central i kvalitetsarbetet och är också den gemensamma i Borås Stad.

4.4 Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhets- och kvalitetsarbetet

PSL 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Nämnd

Nämnden är vårdgivare och ansvarar för att det finns ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och ytterst för verksamhetens kvalitet.

Förvaltningschef

Förvaltningschefen har ett övergripande ansvar för att innehållet i ledningssystemet är ändamålsenligt och för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Förvaltningschefen ansvarar också för att det tydligt framgår hur roller och ansvar fördelas i ledningssystemet.

Verksamhetschef enligt HSL

Ledningen inom hälso- och sjukvård ska enligt lag vara organiserad så att det säkerställs hög patientsäkerhet och god kvalitet. I varje nämnd ska det beslutas vem som har det samlade ansvaret för hälso- och sjukvårdsverksamheten och är ansvarig verksamhetschef enligt HSL.

Verksamhetschef/Enhetschef

Verksamhetschef/Enhetschef ansvarar för inom sitt verksamhetsområde att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. De ska planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten samt dokumentera kvalitetsarbetet.

Medarbetarna

Alla medarbetare ska vara delaktig i kvalitetsarbetet och på enhetsnivå kan arbetsplatsträffar vara forum för kvalitetsfrågor.

Chef för kvalitets- och utvecklingsfunktioner

Chefer för kvalitet- och utvecklingsenheter har ansvar för att samordna och organisera kvalitetsarbetet inom förvaltningen.

MAS/MAR

Medicinskt ansvarig sjuksköterska och Medicinskt ansvarig för rehabilitering arbetar övergripande med hälso- och sjukvårdsfrågor i Borås Stad. Ansvaret är lagstyrt för att patienterna ska få en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde. I uppdraget ingår kvalitetssäkring av hälso- och sjukvårdens processer, rutiner samt uppföljning och utvärdering av patientsäkerhet och vårdkvalitet. MAS och MAR utreder och anmäler ärenden enligt lex Maria.

SAS

Socialt ansvarig samordnare har till uppgift att utveckla, säkra och följa upp delar av det systematiska kvalitetsarbetet samt utöva kvalitetsgranskningar i verksamheten. SAS kvalitetssäkrar verksamheternas rutiner och processer samt initierar behov av förändring. Vidare bedriver SAS omvärlds- och lagkravsbevakning. Huvuduppdraget för SAS är att utreda inkomna lex Sarah rapporter och på

delegation av nämnden anmäla allvarliga missförhållanden till IVO.

4.5 En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård och omsorg med kvalitet är en god säkerhetskultur. är att vi är öppna för synpunkter och förändringar, att vi uppmärksammar fel och brister, åtgärdar dem och följer upp åtgärderna så att det som gått snett inte händer igen.

Det krävs insatser på flera nivåer för att en god säkerhetskultur ska sätta sin prägel på förvaltningen. Ett forum där enhetscheferna tillsammans ska kunna diskutera förhållningssätt, attityder och uppmärksamhet gällande risker är gemensamma verksamhetsledning. Genom att gemensamt arbeta med hantering av risker och lärande från både positiva och negativa händelser skapas förutsättningar för att medarbetarna ska kunna arbeta systematiskt för att förhindra missförhållanden.

På intranätet publiceras sammanfattningar och slutsatser från lex Sarah och lex Maria i syfte att lära hur vi kan förebygga missförhållanden och förbättra kvaliteten.

Förvaltningen har under året genomfört workshops som handlar om avvikelser och lex Sarah rapporter med enheterna för att skapa lärande och reflektion.

4.5.1 Informationssäkerhet

Riktlinjer för informationssäkerhet och dataskydd har tagits fram och kommer i början av 2023 att fastslås av kommunstyrelsen. I samband med detta så har det även skapats en organisationsbeskrivning som beskriver hur respektive förvaltning ska vara organiserade och arbeta med informationssäkerhet. Det finns även en informationssäkerhetsgrupp som jobbar över hela "Sociala klustret" samt en central informationssäkerhetsgrupp.

Det har tagits fram en metodhandbok, rutin för informationssäkerhetsklassning, rutin för riskhantering och en ny rutin för incidenthantering som avser samtliga incidenter relaterade till informationssäkerhet. Det finns nu ett Ledningssystem för Informationssäkerhet och Dataskydd där all relevant information samlas.

Sociala klustret har tillsammans en arbetsgrupp som har inlett arbetet med att klassificera de system som är i behov av detta med hjälp av verktyget KLASSA, detta är gjort sedan tidigare men vi har beslutat att göra detta på nytt på grund av bland annat en ny version av verktyget. KLASSA planeras under våren 2023 och uppföljningar samt handlingsplaner kommer att hanteras löpande i Stratsys.

Under året har den första av Borås Stads NANO-utbildning i digital säkerhet genomförts och det har även funnits möjlighet för respektive verksamhet att följa upp vilka som genomfört utbildningen. Ytterligare digitala utbildningar gällande GDPR och informationssäkerhet har genomförts på förvaltningen.

IT- Vård och Omsorg har en ny beställningsportal gällande behörigheter som förbättrat säkerheten, spårbarheten och minimerat risker för fel behörighet hos användarna. Registervärden har förbättrats genom mer automatisering och innefattar fler system än tidigare.

4.6 Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård och omsorg med kvalitet är att det finns tillräckligt med medarbetare som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

En grundläggande förutsättning för att de insatser som socialtjänsten erbjuder är av god kvalitet är att det finns personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Sedan 2014 finns krav på behörighet att få utföra uppgifter inom socialtjänsten rörande barn och unga som bl. a innefattar bedömning av om utredning ska inledas samt utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder.

Förvaltningens samlade förmåga att rekrytera personal som har kompetens att möta medborgarnas behov av insatser beror på attraktiviteten som arbetsgivare. Det handlar också om att behålla och utveckla personal för framtidens krav och förändringar.

För att möta utmaningen med att rekrytera och behålla personal har förvaltningen gjort en övergripande Kompetensförsörjningsplan med 32 aktiviteter. Den innehåller bl. a:

- Rekrytering av socionomer för tidsbegränsad insats, t ex pensionärer och VFU-studenter
- Genomgång av arbetssätt med utredningar, t ex prioriteringar och omfattning
- Vägledningsdokument vid hög arbetsbelastning
- Anställa medarbetare med kompletterande kompetens som psykolog eller beteendevetenskaplig utbildning
- Rekrytering av konsulter
- Hälsobefrämjande insatser från Organisationshälsan, bl. a workshops och föreläsningar
- Insatser för att stärka teamkänslan
- Insatser med kommunikation och marknadsföring för att uppmärksamma allt det goda som sker i förvaltningen
- Lobbying för att knyta socionomutbildning till Boråsregionen
- Lönesatsning myndighet Barn och unga
- Strategiskt återkommande utbildningar, t ex Barnrättsdagarna

5 PROCESS - Åtgärder för att säkerställa verksamhetens kvalitet

5.1 Hur patientsäkerhets- och kvalitetsarbete har bedrivits

PSL 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2 och SOSFS 2011:9, 3 kap 1§

Enligt patientsäkerhetslagen och socialstyrelsens föreskrift ska varje vårdgivare beskriva hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår i en patientsäkerhetsberättelse. Där ska framgå vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten. I socialstyrelsens föreskrift framgår att vårdgivaren eller den som bedriver socialtjänst ansvarar för att upprätta ett ledningssystem, som ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.

I Visionen om framtidens Borås som antogs av Kommunfullmäktige under 2021 finns bland annat målbild gällande Omsorg om varandra och miljön samt Möjligheter och mod att utvecklas. Till dessa målbilder i visionen har Individ- och Familjeomsorgsnämndens program kopplats. Utifrån programmets utvecklingsområden har förvaltningen under 2022 upprättats en handlingsplan med aktiviteter som arbetats med under året.

Utifrån årets resultat av ledningssystemets aktiviteter har även följande områden för utveckling

utkristalliserats:

- Förbättring av kvaliteten i barn och ungas dokumentation när det gäller skyddsbedömningar
- Att tydliggöra uppföljning av barnets situation efter avslutad utredning i befintliga rutiner samt säkra att dessa efterföljs i verksamheten
- Säkerställa användning av bedömningsinstrument för normbrytande beteende
- Fortsatt implementering av ny process och nytt arbetssätt av riskanalyser
- Öka antalet systematiska uppföljningar och resultatuppföljningar
- Fortsatt arbete med ledningssystem för informationssäkerhet LIS
- Utveckla arbetet med verksamheternas kvalitetsårshjul
- Bevaka slutsatser och ny lagstiftning från "Lilla hjärtat" och implementera det i verksamheterna

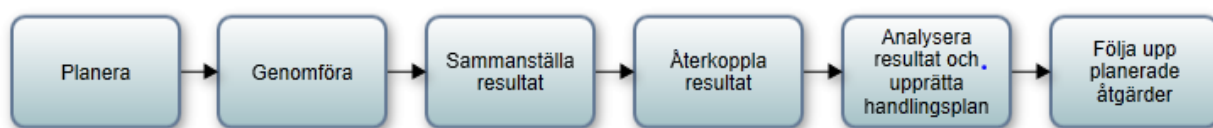
Utöver utvecklingsarbete inom förvaltningens olika verksamheter pågår ett arbete att se över organisationen på ett bättre sätt kunna skapa en process där brukaren upplever en helhet och där brukarens behov är i fokus. Mål och syfte med omorganisationen är att:

- Skapa bättre förutsättningar att kraftsamla möta behov förena kompetensområden och resurser korta kommunikationsvägar
- Genom att skapa ett Ungdomscentrum kan vi skapa bättre förutsättningar att kraftsamla och möta behov hos ungdomar med problematik rörande missbruk, kriminalitet och annat normbrytande beteende i Borås Stad.
- Förvaltningen behöver på ett organiserat sätt förena sina kompetensområden och resurser för att möta det ökade behovet av stöd hos förvaltningens målgrupper. Genom att skapa kortare kommunikationsvägar, spetskompetens och samsyn kring uppdrag och målgrupp kan vi på ett bättre och mer effektivt sätt genomföra vårt gemensamma uppdrag.
- Skapa organisatoriska förutsättningar för en tät daglig samverkan mellan myndighet, utförare och service- och uppsökande insatser.

5.1.1 Struktur för uppföljning/utvärdering

SOSFS 2011:9 3 kap. 2 §

För att få en tydlig struktur över uppföljning och utvärdering utgår verksamheten från processkartan för egenkontroll.

Uppföljning och utvärdering utgår i huvudsak ifrån verksamhetsplan, resultat från egenkontroll, verksamhetsbesök från MAS/MAR/SAS, inkomna synpunkter, rapporterade avvikelser samt Lex Maria och Lex Sarah.

5.2 Samverkan för trygg och säker vård och omsorg

5.2.1 Samverkan med externa aktörer

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 3 § p 3

Samverkan mellan VGR och kommunerna i regionen regleras i hälso- och sjukvårdsvårdsavtalet. Delregional styrning sker via Närvårdssamverkan Södra Älvsborg. Det finns även lokala överenskommelser till exempel mellan Borås Stad och primärvården.

Närvårdssamverkan

Förvaltningschef medverkar i Styrgrupp Närvård och i Lokala ledningsgruppen för Närvården i Borås. Verksamhetschef för barn och unga kommer är ordförande för Uppdragsgruppen Barn och unga som är en underliggande grupp till den delregionala styrgruppen. Gruppens uppdrag är bland annat att sprida den nya riktlinjen för "Oro för väntat barn" och olika angreppssätt kring problematisk skolfrånvaro. Det finns även lokala arbetsgrupper i Borås riktade mot både barn och unga samt vuxna med missbruksproblematik där Individ- och familjeomsorgsförvaltningen är representerad.

Nätverk i Sjuhärad

Det finns ett nätverk med förvaltningschefer och ett nätverk för verksamhetschefer som anordnas av Närvårdssamverkan Sjuhärad där IFO deltar.

I dessa sammanhang förs utbyte och dialog kring olika områden som berör kommunerna i Sjuhärad. Nätverken diskuterar även digitaliseringsfrågor och kompetensförsörjnings/utvecklingsfrågor såsom Yrkesresan som är ett koncept för introduktion och kompetensutveckling som syftar till att ge kvalitet i varje möte mellan socialtjänstens medarbetare och invånare. Konceptet innehåller både digitalt lärande och kurstillfällen som anordnas regionalt. Utifrån detta samarbete och Närvårdssamverkan har t.ex. Mini-Maria tagit form.

Mini Maria

Mini-Maria i Södra Älvsborg är en mellan kommun och region integrerad öppenvårdsmottagning för ungdomar upp till 21 år med frågor eller problematik rörande alkohol, droger eller spel om pengar. Mottagningen vänder sig även till de ungas anhöriga och professionella som kommer i kontakt med målgruppen. Mottagningen drivs i nära samverkan mellan de kommuner som ingår avtal med kommunal huvudman; Individ och familjeomsorgsförvaltningen, Borås Stad och som tillhör Närvårdssamverkan i Södra Älvsborg och Regionhälsan, VGR. Mini-Maria startade sin verksamhet i mars 2021.

Barnahus Älvsborg

Barnahus Älvsborg är ett samarbete mellan sjuhäradskommunerna samt Lerum och Alingsås kommuner. På Barnahuset samarbetar socialtjänsten, sjukvården, polis, och åklagare gemensamt för att barn som utsätts för våld eller övergrepp ska få ett tryggt, samordnat och rättssäkert bemötande. Arbetsmodellen underlättar och effektiviserar handläggningen och stärker barnets skydd. Syftet med Barnahuset är att i en trygg och barnvänlig miljö låta barn som misstänks vara utsatta för övergrepp vara i centrum för utredningsprocessen. Barnet ska slippa slussas runt mellan olika myndigheter och inte behöva upprepa sin historia för flera personer. Borås Stad är värdkommun och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen ansvarar för driften och samordningen.

Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningen har en referensgrupp som träffas regelbundet med representanter från Borås ungdomsmottagning, Grundskoleförvaltningen, Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen för att föra dialog kring samverkansformer och för att följa Ungdomsmottagningens arbete.

Avhopparverksamhet

Avhopparverksamheten startade i juli/augusti 2021 med syfte att underlätta för personer att lämna kriminella miljöer. Samverkan är etablerad med Polismyndigheten, Arbetslivsnämnden samt Kriminalvården. Under 2022 startades en "avhoppartelefon" upp för att öka tillgängligheten. Verksamheten har stöd av Centrum för kunskap och säkerhet (CKS) och flera utbildningar har genomförts för medarbetare i det nätverk som etablerats. Verksamheten har haft ett 30-tal förfrågningar under 2022 och av dessa har 5 personer blivit skyddsplacerade.

Integrerat Team för unga i riskzon/normbrytande beteende

Nämnden har fått i uppdrag att i samverkan med andra nämnder, Grundskolenämnden och Fritid och folkhälsanämnden att inrätta en särskild förebyggande enhet för att motverka att unga i riskzon hamnar

i normbrytande beteenden. Arbetet ska även inkludera samverkan med Polismyndigheten. Utifrån uppdraget startade i september 2022 ett integrerat team, med en årsarbetare från respektive förvaltning. Integrerat team ska vara en strategiskt uppsökande verksamhet med huvudsaklig uppgift att söka upp unga och deras närstående/vårdnadshavare för att motivera, lotsa till och koordinera gemensamma insatser från de olika representerade förvaltningarna. Det strategiskt uppsökande arbetet ska ge möjlighet till tidig upptäckt och därmed tidiga, koordinerade och förebyggande insatser för att minska risken för befast kriminalitet och omfattande social problematik.

Samverkan med polismyndigheten

Förvaltningschef träffar tillsammans med verksamhetscheferna polisområdets kommunpoliser samt representanter från polisledningen 2 gånger per termin med syfte att förbättra samverkan.

5.2.2 Samverkan mellan interna aktörer

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har många interna samverkanspartners inom Borås stad. Intern samverkan sker mellan verksamhetsområdena inom förvaltningen. Omfattande samverkan sker gentemot FF, GRF, GVUF. Samverkan sker även på olika sätt gentemot förvaltningarna i sociala klustret.

Gemensamt mottagningsenhet

2021 gjorde förvaltningen en sammanslagning av sociala jouren, mottagningsenhet Vuxen samt mottagningsenhet BoU. Syftet med förändringen var bl.a. att skapa en helhet för mottagningsarbetet med en mer hållbar organisation samt en tillgänglig organisation dygnet runt. Förändringen har bidragit till att enheten under 2022 arbetat mycket med att kvalitetssäkra sitt arbete samt sett över sina rutiner.

Team Domino

Team Domino arbetar med att sprida kunskap om vikten av att elever har hög närvaro i skolan och drivs i samverkan mellan GRF och IFO sedan 2020. Teamet stödjer skolor och socialtjänst genom exempelvis att handleda, utbilda och ge processstöd.

Teamet har arbetat främjande, förebyggande och åtgärdande med skolornas närvaroarbete. Arbetet kan till exempel handla om att utbilda elevhälsoteamet i att göra mer kvalitativa utredningar vid oroväckande frånvaro. Ett annat exempel är att prata med lärare om vikten av tidigt upptäcka signaler där en elev riskerar att på sikt få hög frånvaro.

Även inom Individ- och familjeomsorgen sker ett arbete för att lära medarbetarna att tidigt uppmärksamma och agera på oroväckande skolfrånvaro. Team Domino stöttar flera olika yrkesgrupper, bland annat socialsekreterare, familjebehandlare, fältsekreterare och socialrådgivare.

Vikten av skolnärvaro finns numera också med som en del i utbildningen för nya familjehem.

Ett nätverk har också bildats med representanter från olika förvaltningar som jobbar nära elever och föräldrar. Nätverket är ett tillfälle för medarbetarna att fördjupa sig mer i frågan om skolnärvaro. Det stärker också samarbetet mellan olika professioner.

Team Domino arbetar långsiktigt med att stärka samarbetet med hälso- och sjukvården, Polisen och föreningslivet.

KAA enheten

Kommuner har ett så kallat kommunalt aktivitetsansvar för ungdomar mellan 16 och 20 år som inte studerar eller jobbar. I Borås har det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) sedan 2020 organiserats i en tvärssektoriell enhet med totalt 5,25 tjänster från Arbetslivsförvaltningen, Gymnasie- och Vuxenutbildningsförvaltningen samt Individ- och familjeomsorgsförvaltningen.

En styrgrupp är sammansatt av förvaltningscheferna från respektive förvaltning, samt enhetschef för KAA, Arbetslivsförvaltningen.

Mål för verksamheten:

- KAA-enheten ska ha kännedom om 100 % av målgruppen.
- Alla som vill få del av de insatser som KAA har att erbjuda, ska få det.
- 80 % av de under året inskrivna deltagarna ska besvara vår enkät. Av dessa ska 80 % uppleva insatserna som meningsfulla.

Under 2022 har mellan 305 till 441 ungdomar varit inskrivna i KKA registret, genomsnittet har varit 360.

KAA har under 2022 haft kännedom om vad mellan 97% - 99,5% (beroende på statistiktillfälle) av vad de registrerade personerna gör.

90 % av personerna på KAA som 2022 deltog i brukarundersökningen upplevde att KAA insatsen var meningsfull.

LIV (leva i vårdnadskonflikt) projektet

Det övergripande målen med LIV projektet är att med samverkan i fokus utveckla arbetsmetoder för att förebygga och förbättra stödet för barn och familjer i vårdnadskonflikter och därigenom stärka barnets skydd och minimera de skadeverkningar konflikterna kan få. Samverkan sker mellan BoU myndighet; Familjerätten samt Dialogcentrum, men kan på sikt även innefatta fler aktörer.

Socialt hållbart Borås

Socialt hållbart Borås är namnet på Borås Stads långsiktiga arbete med syftet att uppnå mer jämlika livsvillkor och god hälsa för våra invånare.

Bakgrunden till Socialt hållbart Borås är att frågor som handlar om social hållbarhet är komplexa och spänner ofta över flera verksamhetsområden. Därför finns ett behov att samverka mellan våra förvaltningar i staden, men också med näringslivet och samhället i stort, för att få resultat.

Arbetet med Socialt hållbart Borås riktar in sig på tre målområden, En god start i livet och goda uppväxtvillkor, Boende och närmiljö och Förutsättningar för arbete.

Vår förvaltning är en stor del i detta arbete och speciellt i arbetsgrupperna kring En god start i livet och goda uppväxtvillkor samt Boende och närmiljö där vi finns representerade.

I arbetet med att uppnå effektmålet i Socialt Hållbart Borås, ”I Borås ska ingen vara hemlös” har IFO vuxen ansvar för att revidera program mot hemlöshet. En övergripande arbetsgrupp med berörda förvaltningar och bostadsbolag har skapats för att ta fram och arbeta med program och en gemensam handlingsplan i arbetet rörande att minska hemlöshetsproblematiken i Borås. Orsakerna till hemlöshet är många och komplexa. Det behövs både individuella och strukturella åtgärder och därför är vikten av samverkan mellan övriga nämnder och bostadsbolag avgörande i arbetet.

Samverkan mellan IFO och GRF

För att utveckla samverkan har verksamhetschef för Barn och unga-verksamheten, enhetschefer inom myndighet Barn och unga samt verksamhetschefer inom Grundskoleförvaltningen träffats regelbundet under 2022. Fokus har varit att lära varandras grunduppdrag samt att försöka förebygga samarbetsvårigheter.

Samverkan mellan IFO och GVUF

2021 togs en ny samverkansrutin fram mellan förvaltningarna. Arbetet har bidragit till att samverkan mellan förvaltningarna har intensifierats och förbättrats.

Boendeprocessen: samverkan mellan ALF och IFO

2021 infördes förändringar kring boendeprocessen utifrån de förändringar av reglementet som togs av kommunfullmäktiges 2019-09-26. Förändringarna innebär att Arbetslivsnämnden får ansvaret för

bostadsanskaffning och Individ-och familjeomsorgsnämnden får ansvaret för att utreda, pröva och fatta beslut rörande boendesocial insats/andrahandskontrakt. Individ- och familjeomsorgsnämnden kommer fortsatt att utföra boendesociala stödinsatser i operativt samarbete med hyresvärdar och det sociala klustret. Beslutet innebär att det blir en väg in både för brukare och hyresvärdar/bostadsbolag när det gäller bostadsanskaffning. Målgruppen för insatsen socialt kontrakt/boendesocial insats med andrahandskontrakt är de grupper som har speciella svårigheter att på egen hand skaffa eller behålla en bostad samtidigt som de tillhör en utifrån 5 kapitlet SoL en socialt utsatt grupp med behov av insatser från socialtjänsten.

Utifrån förändringen med reglementet har samverkansrutinen mellan förvaltningarna reviderats. Uppföljningar av rutinen samt reglementets förändringar har skett kontinuerligt under året.

5.2.3 Samverkan med den enskilde och närstående

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

Samverkan innebär att den enskilde ska beredas möjlighet till delaktighet i och inflytande över sin vårdplanering, genomförandeplan och uppföljning av avvikelser samt möjlighet att bli hörd vid utredning av Lex Maria och Lex Sarah.

Under åren 2018 till 2022 har mål om att öka brukarens delaktighet varit prioriterat i förvaltningen och arbetats med på olika sätt.

Delar av våra öppenvårdsinsatser använder sig av skalorna (SRS, ORS) utifrån FIT, Feedback Informant Treatment. Detta är ett verktyg att använda för att skapa delaktighet och ta reda på om insatsen upplevs som verkningsfull för den enskilde.

Arbetet med att öka antalet samt öka kvaliteten i arbetet med SIP fortsätter. Enligt lagstiftning har socialtjänsten och hälso- och sjukvården ett ansvar att samordna sina insatser. Det finns även en särskild överenskommelse mellan kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen. I överenskommelsen, som gäller från 2021-01-01, är det tydligt att skolan inkluderas som jämbördig part i arbetet med SIP och därmed har samma skyldighet att initiera och medverka vid SIP som socialtjänsten har. Även polis kan medverka vid behov. De nya riktlinjerna och överenskommelsen gällande SIP kommer att ersätta de tidigare lokala samverkansformerna LoSIP (Lokalt Samordnad Individuell Plan) och SSPF (Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid).

På våra interna boenden har de boende möjlighet att påverka vid regelbundna husmöten.

5.3 Välfärdsteknik

En positiv bieffekt av pandemin är antalet digitala möten ökat kraftigt. Både interna möten och möten tillsammans med brukare. Även utbildningsinsatser har hållits digitalt.

Diskussioner har hållits tillsammans i det sociala klustret kring att utveckla arbetet med säker kommunikation gällande videomöten samt mail. Sociala klustrets ståndpunkt är att detta utvecklingsarbete skall ske på en övergripande Borås Stads nivå.

Sedan några år tillbaka har förvaltningen haft verksamheter som använt digitala forum såsom Facebook, Instagram och chatt. Under 2020 utökade flera av dem sina öppettider på chatten och blev därmed mer tillgängliga för medborgarna. Våra digitala forum är uppskattade och har under 2022 fått ett ökat antal följare.

Förvaltningen har även en chattfunktion sedan 2020 som heter "Socialtjänst online" tillsammans med Arbetslivsförvaltningen. Chatten innebär en möjlighet för medborgarna att komma i kontakt med socialtjänsten på ett enkelt sätt. Från Individ- och familjeomsorgsförvaltningens sida är det

Mottagningsenheten för barn och unga och vuxen som svarar på medborgarnas frågor måndag till fredag. Inom Arbetsförvaltningen är det försörjningsstödsenhetens mottagningsfunktion som svarar på frågor.

Sedan starten av 2021 har förvaltningen i samarbete med Förvaltningsrätten och Kammarrätten i Jönköping utvecklat ett arbetssätt att hålla säkra digitala möten vilket möjliggör att vår personal kan delta på förhandlingar i Jönköping på plats här i Borås i en speciellt anpassad lokal. Under 2022 har ett antal förhandlingar hållits i denna vilket har fått positiv effekt när det gäller tid vi lagt ner på resor till Jönköping.

Förvaltningen införde 1 december tjänsten digital signering av ordförandebeslut. .

Ett arbete pågår i staden med att digitalt signera nämnds handlingar vilket även berör vår förvaltning.

Förvaltningens fältverksamhet har under 2022 börjat använda sig av en app som heter "Fältappen". Appen kan GPS positionera fältsekreterarnas arbete på fältet samt var och vilken sorts problematik fältsekreterarna möter. Detta för att systematiskt få information som underlättar hur de skall lägga upp sitt arbete.

Familjehemsenheten har påbörjat ett arbete med att utveckla en E-tjänst för de som är intresserade att ta sig an uppdrag som Familjehem, Kontaktfamilj, Kontaktperson eller Extravuxen. E-tjänsten är färdig att användas under 2023 med planerad start i februari.

Sedan 1 januari 2022 kan digital faderskaps- och föräldraskapsbekräftelse genomföras på Skatteverkets hemsida med hjälp av e-legitimation. Detta för att förenkla processen kring faderskaps- och föräldraskapsbekräftelse för nyblivna föräldrar.

5.4 Riskanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Förvaltningen bedömer fortlöpande om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska verksamheten uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar samt bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen utgår från SKR:s "Modell för risk- och händelseanalys - systematiskt förbättringsarbete inom individ- och familjeomsorgen". Denna modell ligger i linje med "Riskanalys och händelseanalys - handbok för patientsäkerhetsarbete. Kvalitet- och utvecklingsenheten har vid riskanalyser som gjorts övergripande eller i samverkan inom det sociala klustret använt modellen med tillhörande mallar och underlag. Risker som identifierats och föreslagna åtgärder har informerats berörda i linjeorganisationen för vidare omhändertagande.

Riskanalyser som innefattar ett medarbetar- och arbetsmiljöperspektiv har förmedlats till och samverkats i förvaltningens FSG.

5.5 Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Riktlinjer för informationssäkerhet och dataskydd har tagits fram och fastslagits av Stadsdirektören. I samband med detta så har det skapats en organisationsbeskrivning som beskriver hur respektive förvaltning skall vara organiserade och arbeta med informationssäkerhet. Det finns även en

informationssäkerhetsgrupp som jobbar över hela Sociala klustret. En kommungemensam informationssäkerhetsgrupp kommer att formeras under 2023.

Det har tagits fram en metodhandbok, rutin för informationssäkerhetsklassning, rutin för riskhantering och en ny rutin för incidenthantering som avser samtliga incidenter relaterade till informationssäkerhet. Ett Ledningssystem för Informationssäkerhet och Dataskydd är under införande. Där kommer all relevant information att samlas.

Sociala klustret har inlett arbetet med att klassificera de system som är i behov av detta med hjälp av verktyget KLASSA 4. Klassningarna är gjort sedan tidigare men behöver göras på nytt bland annat på grund av en ny version av verktyget och behov av revision. Informationssäkerhetsklassningarna i KLASSA 4 planeras vara genomförda under våren 2023 och uppföljningar samt handlingsplaner kommer att hanteras löpande i Stratsys.

Under året har den första av Borås Stads digitala utbildningar i informationssäkerhet avslutats och det har även funnits möjlighet för respektive verksamhet att följa upp vilka som genomfört utbildningen.

IT- Vård och Omsorg har en ny beställningsportal gällande behörigheter som förbättrat säkerheten, spårbarheten och minimerat risker för fel behörighet hos användarna. Registervården har förbättrats genom mer automatisering och innefattar fler system än tidigare.

Säker autentisering har införts i Sociala klustret där verksamheterna nu använder tjänstekort för inloggning i datorn, i samband med detta så har det startats upp ett projekt som skall lösa frågan med säker autentisering även via mobila enheter. Ytterligare ett projekt kopplat till detta är säker inloggning i verksamhetssystemet/journalsystemet Viva som kommer att ske via federerad inloggning.

Flertalet utvecklingar i verksamhetssystemet Viva har även beställts hos leverantör för att ytterligare förstärka säkerheten i systemet.

MAS, MAR och SAS har i samband med utredningar granskat journaler. En strukturerad granskning av hälso- och sjukvårdspersonalens journalföring samt granskning av ärenden i SAMSA har även gjorts av MAS och MAR.

5.6 Synpunkter och klagomål

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 3-8 §

Förvaltningen arbetar enligt Borås Stads rutiner för synpunktshantering.

Synpunkter inkommer till Individ- och familjeomsorgsförvaltningens kännedom via hemsidan och muntligen, men anställda har också en möjlighet att ta upp beröm/förslag/klagomål som vi får kännedom om från enskilda, organisationer eller andra intressenter. Varje synpunkt som inkommer utreds och följs upp av ansvarig chef. Synpunkter följs också upp på olika nivåer i organisationen. Till exempel på verksamhetsledning, arbetsplatsträffar samt av MAS/MAR/SAS i syfte att lära av varandra och förbättra verksamheten utifrån de inkomna synpunkterna. När det så krävs, gör verksamheten en utförlig granskning. Den interna utredningen i de fallen utförs av SAS.

5.7 Organisatoriska avvikelser

Förvaltningen arbetar enligt Borås Stads rutiner för rapportering av organisatoriska avvikelser.

Processen med tillhörande rutiner och IT-stöd sjuöptes i slutet av mars 2022. Inför och efter detta har implementering genom utbildningsmaterial och workshoppar genomförts i förvaltningen. En

organisatorisk avvikelse ska rapporteras när någonting brister och behöver förbättras på en organisatorisk nivå inom eller mellan olika enheter, verksamheter eller förvaltningar inom Borås Stad. Det kan handla om att det finns brister eller otydligheter inom den egna organisationen som skapar gnissel eller skav. Varje enskild avvikelse utreds och följs upp av ansvarig chef. Organisatoriska avvikelser är ett sätt att samla avvikelser för att systematiskt kunna bedriva förbättringsarbete. Avvikelserna och dess åtgärder återkopplas till berörda medarbetare och arbetsgrupp samt följs upp på olika nivåer i organisationen.

5.8 Avvikelser på individnivå

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 3-8 §

Förvaltningen arbetar enligt processen för avvikelshantering enligt HSL, SoL och LSS.

Varje enskild avvikelse utreds och följs upp av ansvarig chef. Om avvikelserna berör HSL utreds den av legitimerad personal. Avvikelser följs också kontinuerligt upp på olika nivåer i organisationen, såsom verksamhetsledningar, arbetsplatsträffar samt av MAR/MAS/SAS. Detta görs i syfte att lära av varandra och att förhindra att liknande händelser inträffar på nytt. Rapporterade avvikelser sammanställs och analyseras en gång i halvåret.

5.9 Lex Maria

HSLF-FS 2017:40, 3 kap. 1§ och SOSFS 2011:9 7 kap sista stycket

Vårdgivaren ska anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till IVO. Händelserna utreds av MAS/MAR som också bedömer om en anmälan ska göras. IVO säkerställer att utredningen är fullständig och att de eventuella åtgärder och förändringar i verksamheten som vårdgivaren vidtagit är adekvata.

5.10 Lex Sarah

14 kap. 3-6 §§ SoL, SOSFS 2011:5

Var och en som är verksam inom berörda verksamheter utifrån SoL och LSS omfattas av skyldigheten att rapportera händelse som orsakar risk för missförhållande eller missförhållande enligt gällande lagstiftning. Dessa händelser utreds av SAS som föreslår åtgärder som bör tas fram för att säkerställa att missförhållandet inte kan hända igen. Vid allvarlig risk för missförhållande eller påtaglig risk för allvarligt missförhållande gör SAS anmälan till IVO på delegation av nämnden.

5.11 Egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p2

Lokala brukarundersökningar

Dialogcentrum

Under hösten 2021 började Dialogcentrum att använda sig av en enkät till sina brukare vid avslut av insats. Fokus på enkäten är upplevelse av delaktighet, nöjdhet samt upplevda resultat av det stöd de fått.

Familjerätten

Familjerätten har en enkät som delas ut till barn mellan 6-17 år gamla som har varit i kontakt med dem.

Familjerådgivningen

Familjerådgivningen delar ut en enkät till alla deras besökare vid avslut av kontakten.

Mobila Teamen

Mobila teamen genomförde november/december 2021 i samarbete med Brukarrådet en Brukarrevision. I brukarrevisionen har man tittat på frågorna:

- Bemötande och trygghet
- Delaktighet
- Insatsens betydelse
- Andra verksamheter

Origo

Origo har en enkät som delas ut vid avslutning av insatsen.

Torstenssonsgatans HVB och stödboende

Under hösten 2022 genomfördes en lokal brukarundersökning på boendena. Totalt besvarades enkäterna av 8 klienter, 4 klienter per boende. I enkäterna ställdes samma frågor som ställs i den nationella brukarundersökningen.

Av de svarande på HVB var det 3 flickor och 1 pojke som besvarade enkäten. Samtliga hade bott på boendet i 1 år eller mer.

Av de som svarade på stödboendet var samtliga flickor och de hade bott från 7 månader till över 2 år på boendet.

Annan individbaserad systematisk uppföljning

Uppföljning av BBIC variabler

Sedan 2019 följs variabler kring barnets delaktighet systematiskt upp från vårt verksamhetssystem VIVA på Barn och unga sidan. Dessa variabler följs årligen upp och en analys med förbättringsåtgärder görs av verksamheten.

Uppföljning av brukare på Unga Vuxna

Under 2022 gjordes en uppföljning av de 21 17-åringar som unga vuxna övertog från BoU myndighet under december- januari 2019-2020

Öppna jämförelser

Undersökningen görs av Socialstyrelsen och jämförelsen riktar sig till kommuner och stadsdelar i landet. Borås Stad har deltagit i undersökningen och resultaten baseras huvudsakligen på information från en kommunenkät som besvarades av landets kommuner och stadsdelar under perioden januari – mars 2022.

Kommunens kvalitet i korthet (KKiK)

Borås Stad deltar regelbundet i undersökningen Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) som genomförs av Sveriges kommuner och regioner (SKR).

Syftet med KKiK är att på en övergripande nivå beskriva kommunens kvalitet i jämförelse med andra kommuner.

Individ- och familjeomsorgen omfattas endast av en fråga som avser utredningstid.

Övrig egenkontroll enligt fastställd plan

Barn och unga: Barnets röst

Utifrån regleringen kring delaktighet i Socialtjänstlagen har aktgranskningar med fokus på barns delaktighet gjorts för andra året i rad inom barn och unga myndighet och familjerätten.

Metodhandledare inom barn och unga myndighet har gjort aktgranskningar för att följa upp i vilken utsträckning barnets egen röst och uttryck framkommer i utredning (analys och bedömning) och uppdrag till utförare, samt genomförandeplan och slutrapport.

Granskningen omfattade 56 ärenden gällande barn mellan 8-16 år. Resultatet delades in två åldersgrupper, 8-12 samt 13-16 år för att kunna jämföra med föregående års aktgranskning då den gjordes inom åldrarna 8-12 år. Samtliga barn hade beviljade och sedan avslutade insatser i form av intern öppenvård.

Enhetschef och metodhandledare inom familjerätten har genomfört aktgranskning för att följa upp huruvida barnets egen röst och uttryck framkommer i vårdnads-, boende- och umgängesutredningarnas analys och bedömning. I år har granskningen även innefattat om hänsyn till barnets vilja/önskemål tagits och om reflektion över det skett i bedömningen.

Granskningen omfattade 30 ärenden, varav 13 flickor och 17 pojkar i åldrarna 5-16 år.

Ej verkställda beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden har redovisat ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL varje kvartal till IVO. Enheterna för myndighetsutövning tar kvartalsvis fram vilka gynnande beslut som inte verkställts och analyserar orsakerna till det. En sammanställning av ej verkställda gynnande beslut samt en övergripande analys görs som redovisas vid nämnden. Nämnden har godkänt samtliga redovisningar och analyser under året som sedan rapporterats till Kommunstyrelsen enligt fastställd rutin.

Tillsyn IVO

Förvaltningen har under 2022 medverkat vid flera tillsyner av IVO och tagit del av deras beslut.

6 RESULTAT OCH ANALYS

PSL 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

6.1 Riskanalys

Här nämns de riskanalyser som genomförts på ett övergripande plan och som berört flera eller alla enheter inom förvaltningen. Utöver dessa har även riskanalyser gjorts på enhetsnivå, utifrån arbetsmiljöperspektiv, med särskilt fokus på risker vid förändring i verksamheten, pandemin och risker kring enskilda brukare.

Lex lilla hjärtat

Med anledning av regeringens proposition ”Barnets bästa när vård enligt LVU upphör – lex lilla hjärtat” gjordes en riskanalys den 29 mars 2022.

Vid riskanalysen framkommer att en aktivitet i processen saknas. Uppföljning efter avslutad vård är ett processteg som behöver innefatta rutiner utifrån den lagförändring som sedan genomfördes 1 juli 2022. Ytterligare åtgärder var att komplettera delegationsordning, sprida kunskap via metodhandledare, undersöka möjligheterna för genomförande av drogtester inom Individ- och familjeomsorgsförvaltningen men även i samverkan med Regionen.

Slutligen konstaterades att åtgärderna behöver följa de riktlinjerna som Socialstyrelsen har uppdrag att ta fram.

Steg 1 av organisatorisk förändring av Individ och Familjeomsorgsförvaltningen

24 maj 2022 gjordes en riskanalys kring de organisatoriska delar som i förslag om omorganisation ligger

inom Vuxens område inkluderat HVB Torstenssonsgatan/stödboende.

De risker som uppdagades handlade främst om att HVB Torstenssonsgatans medarbetare kan tappa kontakt med myndighet BoU samt mista kunskap/kompetens inom barn och unga-området då boendet inte längre tillhör det området.

Föreslagna åtgärder var följande:

- Utifrån identifierad risk inom medarbetarperspektiv kring kunskap och kompetens är åtgärdsförslag att säkerställa tydlighet kring mötesforum samt kontaktytor mellan verksamhetsområdena.
- Åtgärdsförslag för att hantera risken kring medarbetares oro inför förändring föreslås att en plan för överlämning och introduktion tas fram samt kommuniceras till medarbetarna.

Sammanfattningsvis uppgavs positiva effekter kring kompetensöverföring, kompetensförsörjning samt tydligare organisation.

Beslut om förändring av organisation inom vuxenområdet beslutades den 2 juni 2022. HVB Torstenssonsgatan flyttades över till Vuxen efter semesterperiodens slut och övriga förändringar genomfördes den 17 oktober 2022.

Flytt av central administration IFO, 2022

15 juni 2022 gjordes en riskanalys gällande flytt av central administration IFO från Österlånggatan 74 och tidsbegränsad lokalplacering på Fabriksgatan 11. Flytt och tidsbegränsad lokalplacering rör Central administration, 15 personer (Kvalitet- och utvecklingsfunktionen, Förvaltningsledningen och HR). Eftersom nämndsmöten inte längre kan hållas på Österlånggatan 74 innehåller flyttförslaget också att nämndsmöten kommer hållas på Österlånggatan 64. Syftet med riskanalysen är att göra en sammanvägd analys av vilka utmaningar den aktuella flytten kommer innebära och vilka förslag på åtgärder som ges för att mildra effekterna av de negativa konsekvenser som flytten kommer innebära.

Sammanfattningsvis kan vi se att de främsta riskerna med flytten är den negativa påverkan på tillgång till möteslokaler och utrymmet i matsal vid lunch på Fabriksgatan 11. Gällande möteslokaler så är det av vikt att de nya ytor som IFO får tillgång till prioriteras till att skapa mötesrum. Ändring av gemensamma mötestider (ex. APT) kan behöva ses över under en kortare period för att inte alla ska behöva stora möteslokaler samtidigt. Policy för mötesrumsbokning och prioritering kommer också vara viktig för att minska risk för konflikter. Även uppmaning att under den tid som kommer vara fram till ”stora flytten” ha möten digitalt i den mån det går ser vi som ett rimligt förslag.

Uppföljningar 2022

Socialt utskott

I maj 2021 påbörjades ett arbete för att implementera ett IT-stöd (Ciceron) för att hantera handlingar i samband med beslut som fattas vid det sociala utskottet. Det förändrade arbetssättet startade i januari 2022.

I riskanalysen identifierades inga allvarliga risker, men det återstod arbete i linjeorganisationen för att säkra att utbildning och informationsinsatser kring det nya arbetssättet skulle genomföras. Rutiner och backup i samband med ordinarie ansvariga medarbetares frånvaro behövde även säkras.

Uppföljning av riskerna och de åtgärder som behövdes har gjorts under 2022 med socialadministratörer i verksamheten. Uppföljningen visade på att processen och IT-stödet i sin helhet fungerar väl. Några önskemål kring IT-stödet framkom, vilka har förmedlats vidare till systemförvaltaren. Förvaltningen har genomfört en digitalisering som både ger kvalitetssäkrande och arbetsmiljöförbättrande effekter för socialadministratörerna.

Organisatoriska avvikelser

Sociala klustret har under några år arbetat med att ta fram ett gemensamt arbetssätt för att rapportera och utreda organisatoriska avvikelser. Det förändrade arbetssättet gäller inom samtliga fyra förvaltningar i det sociala klustret.

2021 gjordes en riskanalys inför införandet av processen för organisatoriska avvikelser. Sammanfattningsvis konstaterades att riskerna handlade om att säkerställa en tydlighet i processen samt introduktion och utbildning i linjeorganisationen. Riskerna handlade även om att öka förståelsen för varför organisatoriska avvikelser ska rapporteras. Processen med tillhörande IT-stöd gick i skarp drift i mars, 2022.

Uppföljning av processen genomfördes under 2022 genom enkät till ett urval om 10% av medarbetare och chefer inom det sociala klustret, dialog med MAS, MAR och SAS då de gjort en processvandring samt intervjuer med ett antal enhetschefer kring processen, utbildningsmaterial samt det tekniska förfarandet i IT-stödet. Uppföljningen visade på riskerna hanterats, men att fortsatt dialog och samtal om organisatoriska avvikelser behövs för att fullt ut implementera processen.

6.2 Synpunkter och klagomål

Under 2022 har Individ- och familjeomsorgsförvaltningen fått in 36 synpunkter, detta är en ökning med 6 synpunkter jämfört med 2021, och en ökning med 9 synpunkter jämfört med 2020. Detta tyder på en positiv trend, i den bemärkelsen att verksamheten får flera möjligheter till förbättring. Det har under 2022 hållits utbildning och work-shops inom förvaltningen i syfte att öka medvetenheten och kunskapen kring vikten av synpunktshantering. Det bedöms ha fått rätt effekt då det upplevs finnas en än större medvetenhet och en än djupare förståelse för hur synpunkterna hjälper verksamheten i arbetet med ständiga förbättringar.

De inkomna synpunkterna har berört ett antal verksamhetsområden och det finns inget särskilt utmärkande område. Inom familjerätten har dock antalet inkomna synpunkter ökat märkbart, och detta bedöms bero på ökad kunskap att hänvisa och hantera synpunkter via detta system.

Generellt gäller fortfarande många av synpunkterna handläggning av individärenden, mer specifikt synpunkter på bedömningar eller synpunkter på innehåll i utredningar. Andra synpunkter är av mer generell karaktär, och en del har lett till konkret förbättringsarbete. Några exempel anges nedan;

- En synpunkt inkom avseende brist på information avseende öppettider. Förtydligande av information på hemsidan avseende ex. Familjerådgivningen och Badhusgatan infördes direkt.
- Ett förslag inkom avseende orosanmälan. Synpunktsinlämnaren framhöll att det vore bra om det fanns en knapp för anonym orosanmälan på hemsidan. Detta är något som har presenteras för IT-ansvarig samordnare i första hand för att se huruvida detta är en möjlig åtgärd. Förslaget är under utredning.
- En synpunkt inkom avseende ungdomsboendet, både från klient och IVO, eftersom klienten anmält missnöje till IVO. Flera ungdomar upplevde att personal kom in i deras lägenheter utan tillräcklig anledning. IVO avslutade ärendet med anvisning om att detta var en synpunkt som ska hanteras inom det systematiska kvalitetsarbetet. Berörd chef har utifrån synpunkten arbetat med personal kring integritetsfrågor och på så sätt tydliggjort och stärkt den enskildes rätt till integritet.
- En synpunkt rörde uttryckt oro efter ett mordförsök på Kaptensgatan, som omskrevs i lokal media (Borås tidning); mer specifikt rörde synpunkten den oro det skapade hos många grannar och boende i området. Berörd verksamhetschef initierade därefter en översyn för att se om det finns möjlighet att förändra denna verksamhet till det bättre, med hänsyn till boende i området. Översynen är pågående.

Det ska avslutningsvis nämnas att en trend av ökat antal inkomna synpunkter uppmärksammades under 2021 och första halvåret av 2022. Detta sågs som positivt då varje synpunkt är en möjlighet för

förbättring. Under sista halvåret 2022 minskade dock antalet inkomna synpunkter. Det är svårt att bedöma om det innebär en ny trend, eller om minskningen endast är ett kortare trendbrott. Det blir därför viktigt att följa utvecklingen och analysera den närmare vid nästa synpunktsredovisning under 2023. På helårsbasis är dock, som nämnt ovan, trenden med ökat antal inkomna synpunkter kvar.

6.3 Organisatoriska avvikelser

Under 2022 har förvaltningen rapporterat fyra organisatoriska avvikelser. Tre av dem har utretts och följt upp. Den fjärde rapporterades i december och har därför inte färdigställts under 2022. Dessutom har två organisatoriska avvikelser rapporterats av chefer i annan förvaltning och som skickats till vår förvaltning för utredning.

De organisatoriska avvikelser som rapporterats och/eller utretts handlar om följande händelser:

- Brister i ansvarsfördelning och arbete efter utskottssammanträde
- Dörrar till väntrum på Fabriksgatan 11 stängda för tidigt
- Felaktig uppdatering av hemsida – insyn för obehöriga hos Familjerådgivningen.
- Ingen rapportering i KIA med anledning av tidsbrist.
- Bristande samverkan mellan IFO och SOF vad gäller patient med hemsjukvård
- Felaktig behörighet i Viva för att släppa pengar.

Flera åtgärder har konstaterats och genomförts. Nedan presenteras ett urval av åtgärderna som genomförts till följd av utredning av de organisatoriska avvikelserna:

- Bättre sommar-/semesterplanering
- Kompetensutveckling/bättre introduktion
- Nya checklistor/lathundar
- Följsamhet till hot- och våldrutiner/rapportering
- Representation i kommunikatörsforum
- Information/genomgång av rutin för inbjudan till SIP/vårdplanering vid behov av HSL-insatser
- Översyn av underlag för sekretess- och behörighetsgränser

Arbets sättet är fortfarande förhållandevis nytt och implementering fortgår.

6.4 Avvikelser på individnivå

Antalet rapporterade avvikelser har dubblats i jämförelse med föregående år. Utifrån den dialog som varit i samband med workshops kring synpunkter, avvikelser och Lex Sarah under 2022 kan vi konstatera att både kunskap och förståelsen för vikten att rapportera och att arbeta med ständiga förbättringar ökat. Vi tror att ökningen av antalet avvikelser beror på större medvetenhet och kunskap hos medarbetare och inte om att det är fler avvikelser än tidigare. Därför är det mycket positivt att avvikelserna ökat. Vi uppmärksammar fel och brister, åtgärdar dem och kvalitetssäkrar på så sätt vår verksamhet. Under 2022 rapporterades:

- 75 SoL-avvikelser
- 23 HSL-avvikelser
- 35 HSL-läkemedel
- 16 Fall-avvikelser

Rapporterade SoL-avvikelser handlade främst om brister i följsamhet till delegation eller lokala riktlinjer samt brister i intern och eller extern samverkan samt bristande bemötande.

Flertalet av rapporterna som utretts har gjorts i samverkan med medarbetare, vilket är positivt och en del i syftet att lära av de händelser som uppstått och tillsammans arbeta med förbättringar för att kvalitetssäkra verksamheten. SoL-avvikelserna har åtgärdats främst genom genomgång och revidering av arbets sätt och rutiner på gruppmöten, APT eller med enskild medarbetare.

Gällande rapporterade SoL-avvikelser kan konstateras att det är 25 % som inte utretts. För att kunna förhindra att rapporterade händelser inte ska ske igen är det av stor vikt att avvikelser utreds och att åtgärder genomförs och återkopplas till medarbetare och arbetsgrupp inom ramen för de tidsangivelse som anges i processen för individavvikelser.

Rapporterade HSL-avvikelser handlar främst om felaktigheter gällande apodospåse, originalförpackningar och dokumentation. Kommunikation med annan part och information till personalgruppen är två av de mest förekommande åtgärder som genomförts. Ingen av avvikelserna har varit så allvarlig och sannolik att den resulterat i en Lex Maria.

Då det gäller HSL-avvikelser, så går de via sjuksköterskeorganisationen på Sociala omsorgs förvaltningen till enhetschef inom Individ- och familjeomsorgs förvaltningen. Därmed är enhetschefen på IFO inte ensam ansvarig för utredningen. Cirka 21% av HSL-avvikelserna har inte utretts.

6.5 Lex Maria

Inga Lex Maria utredningar genomfördes 2022.

6.6 Lex Sarah

Inledning

Under år 2022 har 22 lex Sarah-rapporter gjorts, och 20 lex Sarah- utredningar genomförts på IFO, enligt fördelning som visas i tabellen nedan. Tre missförhållanden har varit allvarliga och anmälts till IVO. Två av dem har handlat om brister i rättssäkerhet och utförande av insats i hedersrelaterade ärenden, och en har handlat om brister i rättssäkerhet p.g.a. brister i skyddsbedömning i ett ärende med misstänkt våld.

Enhet	Antal rapporter	Färdigställda utredningar 2022	Beslut
Barn och unga myndighet (inklusive Familjerätten och mottagningsenheten)	10	8	2 risk för missförhållande, 2 missförhållande, 4 allvarliga missförhållande.(Två allvarliga missförhållanden har avsett samma händelse och sammanfogats till en utredning. Därmed har endast tre anmälningar gjorts till IVO, även om det formellt finns fyra beslut om allvarliga missförhållanden.)

Enhet	Antal rapporter	Färdigställda utredningar 2022	Beslut
Barn och unga insats	6	6	1 inget missförhållande, 4 risk för missförhållande, 1 missförhållande
Vuxen myndighet	1	1	1 risk för missförhållande
Vuxen insats	4	4	4 missförhållande
Förebyggande	1	1	1 missförhållande
Totalt	22	20	1 inget missförhållande, 7 risk för missförhållande, 8 missförhållande, 4 allvarliga missförhållande

För att jämföra; Under 2021 inkom sju rapporter och fem utredningar färdigställdes. Vid närmare analys bedömdes att det var alltför få lex Sarah- rapporter för en så omfattande verksamhet som IFO är, och för en så stor kommun som Borås stad är.

I slutet på år 2021/ början på 2022 identifierades därför ett behov av att, på ett strukturerat sätt, gå igenom den aktuella lagstiftningen avseende lex Sarah för alla medarbetare inom förvaltningen. Under 2022 har detta arbete bedrivits kontinuerligt och den stora majoriteten av medarbetare har hunnit få utbildning, samt deltagit i work-shops i syfte att öka kunskapen avseende lex Sarah och tillhörande kvalitetsarbete. Andelen inkomna rapporter och färdigställda utredningar har, som ovan framkommer, ökat avsevärt under 2022, vilket verksamheten ser positivt på. Andelen utförda utredningar har ökat med 400 % jämfört med 2021. Med hänsyn till den avsevärda ökningen av inkomna rapporter bedöms att de interna utbildningarna har gett den effekt verksamheten önskade, och ett mycket mer intensivt förbättrings- och kvalitetsarbete har därmed kunnat bedrivas.

Sammanfattande beskrivning av de utförda utredningarna

De utförda utredningarna har handlat om bl.a. brister i rättssäkerhet, brister i utförande av insats, brister i handläggning och kunskap avseende hedersrelaterade frågor, brister avseende uppföljning av insats, brister i samtal om våld m.m.

Alla utredningar (dock ej alltid de som inte var missförhållanden) har avslutats med ett antal förslag på förbättringsåtgärder och lett till ett pågående förbättringsarbete inom många områden, som exempel kan nämnas:

- Förbättringar avseende rutinmässiga frågor om våld,
- kompetenshöjning avseende hedersrelaterat våld och förtryck,
- förstärkning av familjehemsplacerade barns rättigheter, och
- kompetenshöjning avseende socialtjänstens uppsiktsplikt av placerade barn, och därtill kopplat skadeståndsansvar.

En bakomliggande orsak till flera missförhållanden har varit svårigheter i att hitta rätt placering för barn och unga som ska placeras, p.g.a. platsbrist. SiS har inte kunnat ta emot barn och unga i vissa fall, i andra fall har lämpliga familjehem saknats. Verksamheten har lagt ner mycket tid, och fortsätter att så göra, på att hitta placeringslösningar som är i enlighet med barn och ungas identifierade behov. Detta är en utmaning även på nationell nivå. De åtgärder som hittills föreslagits har inte varit verkningsfulla. Platsbristen är fortfarande en utmaning som bidrar till att risk för missförhållanden blir påtaglig i placeringsärenden som rör barn och unga. Det är viktigt att en dialog förs kring alternativa lösningar för

att komma till rätta med den allvarliga situationen.

Om privata utförare

Den som bedriver enskild verksamhet och upptäcker missförhållanden som hanteras inom ramen för lex Sarah - lagstiftningen ska informera nämnden, i vart fall om anmälan till IVO upprättas. IFO har närmare hundra privata utförare. Sedan IFO blev en nämnd 2017- fram t.o.m. 2022 har IFO fått information om tre anmälningar. Någon närmare analys kring denna statistik har inte varit möjlig att utföra inom ramen för denna rapport.

Omvärldsbevakning

Med anledning av att så få lex Sarah- utredningar genomfördes under 2021, uttryckte nämnden önskemål om information avseende hur det ser ut i jämförbara kommuner. Med anledning av detta har en omvärldsbevakning utförts under 2022. Informationen inhämtades från Jönköping, Huddinge och Gävle kommuns kvalitets- och patientberättelse. Även uppgifter på nationell nivå har beaktats.

Utifrån den inhämtade informationen görs bedöms att IFO under 2022 har uppnått en mer rimlig nivå för antal lex Sarah-rapporter (och utredningar).

Avslutningsvis

Den interna utbildningskampanjen som varit aktuell under 2022 har visat sig ge en mycket god effekt, men det är viktigt att arbetet inte ses som en punktinsats inom förvaltningen. För att denna del av kvalitetsarbetet ska fortsätta efterlevas på ett effektivt sätt är det av stor vikt att dialog förs på enhetsnivå, så ofta som det behövs, men minst en gång per år. Ett gediget web-baserat utbildningsmaterial finns att tillgå och personal kan när som helst gå igenom detta för att öka medvetenheten eller ytterligare höja kompetensen i lex Sarah- relaterade frågor. SAS:en och verksamhetsutvecklare finns som viktiga stöttepelare i det fortsatta arbetet med att uppmärksamma, åtgärda och förebygga missförhållanden.

Sammantaget har lex Sarah- rapporterna och utredningarna under 2022 lett till ett viktigt utvecklings- och förbättringsarbete.

6.7 Egenkontroll

Lokala brukarundersökningar

Dialogcentrum

2022 svarade 80 personer på enkäten. 61 av de som svarade på enkäten var vuxna och 19 var barn. 86,1 % svarade att det blivit bättre eller mycket bättre i familjen efter insatsen. 91,3 av de svarade var nöjda eller mycket nöjda med insatsen.

Familjerätten

2022 svarade totalt 20 barn. 13 var i åldern 6-11 och 7 var i åldern 12-17 år.

90% svarade att de mår bra eller mycket bra efter samtalen med familjerätten. 94,8 % svarade att de blivit bra eller mycket bra bemötta av personalen. Inga svarade att dem blivit dåligt bemött.

100 % av de svarade tyckte att de i hög grad eller mycket hög grad fått berätta ved de tycker är viktigt till familjerätten.

Familjerådgivningen

Under 2022 svarade totalt 103 på enkäten.

Över 90% har svarat positivt eller mycket positivt kring om de tycker vad de sagt i samtalen tagits på allvar samt om samtalen lett till en ökad förståelse kring sig själv samt sin partnerrelation. Över 90 %

tycker också att samtalen har förbättrat kommunikation/ samspel med sin partner.

Mobila Teamen

Resultatet visar att den totala upplevelsen att bemötande och trygghet var genomgående mycket god. Avseende tillgängligheten har 95 procent uppgett att de var mycket nöjda och de återstående 5 procenten har angett att de saknar möjligheten till kontakt på kvällar och helger.

När det gäller delaktighet har 95 procent svarat ja på att de är delaktiga i sin genomförande plan, resterande 5 procent har svarat kanske.

Avseende förväntningar på mobilt behandlingsteam och vad insatsen ska leda till fick vi svaret att bli nykter, att bli drogfri, fortsätta vara drogfri, stöttning i vardagen och att allt ska bli bättre. Målet för de flesta var att de ska få hjälp med sitt beroende. 90 procent svarar att de upplever att de har fått en positiv förändring och resterande 10 procent ansåg att det var för tidigt att svara på då de var relativt nya hos mobilt behandlingsteam.

En förbättringsåtgärd som införts utifrån resultatet är att det tagits fram en lista på organisationer som har verksamhet under kvällar och helger som kan vara stödjande för Mobila teamens brukare.

Origo

2022 svarade 63 personer på enkäten. 62 av de som svarade på enkäten var vuxna och ett var barn. 76,2 % svarade att det blivit bättre eller mycket bättre i familjen efter insatsen. 92,6 av de svarade var nöjda eller mycket nöjda med insatsen.

Torstenssonsgatans HVB

Samtliga som besvarat enkäten upplever att de ofta eller ibland får stöd i skolan, på praktiken eller på arbetet och att de får hjälp med läxor. Samtliga svarar att de ofta eller ibland får stöd till en bra fritid. På frågan om de får vara med och bestämma om saker som är viktiga för dem i boendet svarar 3 att de ofta eller ibland får det. Det är dock 1 som svarar sällan på denna fråga. Samtliga svarar att de ofta eller ibland finns personal att prata med och 3 av dem känner sig lyssnade på av personalen med 1 sällan känner sig lyssnad på. De känner sig mycket eller ganska trygga i boendet och 3 av dem vet vem de ska kontakta om något i boendet inte är bra. Den fjärde är osäker kring vem hen ska kontakta. Samtliga får ofta eller ibland hjälp att hålla kontakt med viktiga personer samt stöd för att må bra och får hjälp i kontakt med sjukvård, såsom exempelvis läkare, tandläkare och psykolog. Samtliga uppger att de trivs mycket eller ganska bra och att de ofta eller ibland får stöd i boendet att planera för framtiden, såsom utbildning, arbete etc.

Torstenssonsgatans stödboende

Flickorna som besvarat enkäten upplever att de ofta får stöd i skolan, på praktiken eller på arbetet och att de får hjälp med läxor, Samtliga svarar att de ofta eller ibland får stöd till en bra fritid. 3 flickor får ofta vara med o bestämma saker som är viktiga för dem i boendet, medan 1 svarar att hon inte vet. Samtliga svarar att de ofta finns personal att prata med samt att de känner sig lyssnade på av personalen. De känner sig mycket trygga i boendet och samtliga vet vem de ska kontakta om något i boendet inte är bra. Samtliga får hjälp att hålla kontakt med viktiga personer, stöd för att må bra och får hjälp i kontakt med sjukvård, såsom exempelvis läkare, tandläkare och psykolog. Samtliga uppger att de trivs mycket bra och att de ofta får stöd i boendet att planera för framtiden, såsom utbildning, arbete etc.

Analys HVB Torstenssonsgatan och stödboendet

De båda brukarundersökningarna som avser boendena visar i sin helhet på ett mycket gott resultat. De som besvarat enkäterna är överlag mycket nöjda med både delaktighet och insatsens innehåll. Resultatet ligger i linje med föregående års resultat som också visade på stor nöjdhet. Det är färre svarande detta år än vad det var föregående år. Eftersom enkäterna i sin helhet visar på ett gott resultat för andra året i rad förutsätter vi att detta stämmer överens med verkligheten och kan därmed konstatera att det är två verksamheter med gott brukarfokus som bedrivs.

Annan individbaserad systematisk uppföljning

Uppföljning av BBIC variabler

Resultat gällande systematisk uppföljning gällande BBIC-variabler i verksamhetssystemet är klar för 2022.

Verksamheten barn och unga myndighet hade två förbättringsmål inför året:

- Enskilda samtal och möten med barn vid utredningsprocessen ska öka till 65 % på totalen.
- Enskilda samtal och möten med barn vid uppföljning av öppna insatser ska öka till 60 % på totalen.

Utdata har hämtats in från verksamhetssystemet och under hösten har enhetschefer sammanställt resultat och arbetat med ett förslag på analys. Dialog kommer ske med berörda enheter.

När det gäller enskilda samtal/möten med barn under utredningsprocessen är resultaten tämligen samma som förra året, 58 procent. Dock en viss försämring från 2021 med totalt tre procentenheter och verksamheten nådde inte utsatt förbättringsmål. Resultatet ligger dock på cirka 70-80 procent gällande de äldre barnen.

När det gäller enskilda samtal/möten med barn vid uppföljning av öppenvårdsinsatser så är resultatet sämre. Resultatet var 35 procent jämfört med 49 procent 2021, det vill säga en försämring med 14 procentenheter.

Årets resultat bedöms bero på en hög arbetsbelastning under hela året utifrån flertalet vakanta tjänster inom myndighet barn och unga, där vi fått göra prioriteringar i det operativa arbetet. En annan tänkbar orsak är att flertalet konsulter är anlitade och de kanske inte har kännedom kring den systematiska uppföljningen och variablerna i verksamhetssystemet fylls inte i korrekt.

Verksamheten kommer fortsätta arbeta med olika aktiviteter och åtgärder för att öka barns delaktighet, vilka kommer finnas i handlingsplan och verksamhetsplan.

Verksamheten kommer även att fortsatt arbeta med olika aktiviteter i syfte att öka samverkan med öppenvården. Under hösten påbörjades ett arbete med representanter från både myndighet och insats där en gemensam rutin ska upprättas för hela ärendeprocessen med fokus på barns delaktighet. Dessa åtgärder bör bidra till att delaktighet för barn vid uppföljning av insatser ökar.

- **Ökad intern samverkan mellan myndighet och insats:** Målet är att barnet och dess familj ska känna en sammanhållen socialtjänst för att få rätt och koordinerade insatser i rätt tid.
- **Ökad direkt barntid:** Fortsatt arbete med olika åtgärder för att vi ska möta och samtala enskilt med barn. Exempelvis använda sig av kreativa metoder och arbetssätt vid barnsamtal som är anpassat för barn och unga i olika åldrar samt använda bedömningsinstrumentet HOME. Ytterligare en aktivitet är att prata om delaktighet och barnsamtal på gruppmöten och gruppärendehandledning.
- **Öka barnets medbestämmande och inflytande:** Målet är att barn i kontakt med socialtjänsten känner delaktighet och inflytande över de åtgärder som görs och planeras i de frågor som rör deras livssituation enligt FN:s barnkonvention. Ett fokusområde är att barnet självt ska få tydlig information om vad som händer under hela ärendeprocessen från anmälan/ansökan till utförande av insatser samt ett ökat medbestämmande i frågor som rör dem. Ett annat fokusområde är att barnets röst och inställning tydliggörs i den skriftliga dokumentationen.

Uppföljning av brukare på Unga Vuxna

Under 2022 gjordes en uppföljning av de 21 17-åringar som unga vuxna övertog från BoU myndighet under december- januari 2019-2020. 14 ärenden var män och 7 kvinnor. Av dessa ungdomar var 16 avslutade och 5 var fortfarande aktuella. Av de 16 avslutade bedöms 7 som positiva/planerade avslut. 5 bedöms ha ett negativt avslut. Samtliga dessa ungdomar har en omfattande kriminalitet och är numera dömda till kriminalvårdinsatser.

Av de 5 ärenden som fortfarande är aktuella är 4 kvinnor. Dessa kvinnor har boende med stödinsats.

Uppföljningen har resulterat kring en diskussion i arbetsgruppen kring dels insatser kring kriminalitet för främst unga män samt vad det gör att kvinnor i högre grad har långvarigare insatser.

Öppna jämförelser

Borås Stads fyra förvaltningar, som arbetar med socialtjänstfrågor i olika delar, har gjort en gemensam analys av resultaten som visar på förbättringsområden. Varje förvaltning fördjupar sig också i de frågor som är specifika för respektive förvaltning.

Under 2022 har förvaltningarna haft som mål att arbeta fram gemensamma rutiner för samverkan när enskild brukare är aktuell inom flera verksamhetsområden samtidigt. Syftet med samverkan är alltid att se boråsarens bästa. Under 2022 har ett antal rutiner för samverkan mellan förvaltningarna tagits fram eller uppdateras. Arbetet pågår kontinuerligt. Under 2022 har förvaltningarna till exempel tagit fram en gemensam avvikelseprocess, för att uppmärksamma fel och brister.

Behov finns att fortsätta arbeta med att ta fram nya samt utveckla gemensamma rutiner.

Aktuella och uppdaterande rutiner kring samordnad individuell plan (SIP) finns. Förvaltningarna har numera varsin övergripande SIP-samordnare och behöver fortsätta arbetet med att öka antalet SIP-möten.

Förutom ovanstående finns det förbättringspotential specifikt för IFO kring användandet av bedömningsinstrument i förvaltningen. Bland annat saknas ett bedömningsverktyg gällande normbrytande beteende.

KKiK (Kommunens kvalitet i Korthet)

Borås stad deltar i kvalitetsjämförelsen KKiK. Här jämförs ett antal olika nyckeltal för olika delar av en kommuns verksamhet. Endast ett område berör Individ- och familjeomsorgsnämnden och det är utredningstid.

Utredningstiden på barn och unga (åldersgrupp 0-20 år)var 2022 i medeltal 77 dagar. 2021 var utredningstiden 74 dagar vilken innebär en marginell ökning av utredningstiden. I jämförelse med andra kommuner ligger vi bland de 25 procenten av Sveriges kommuner med kortast utredningstid. Snittet bland kommunerna är en utredningstid på 100 dagar.

På vuxensidan (21 år och äldre) har utredningstiden ökat något. Från 41 dagar 2021 till 50 dagar 2022. Snittet bland Sveriges kommuner är 53 dagar.

Varken hos Barn och unga eller vuxensidan kan några könsskillnader i utredningstid ses.

Övrig egenkontroll enligt fastställd plan

Barn och unga myndighet: Barnets röst

Resultat 8-12 år

I jämförelse med år 2021 så har dokumentation av barnets röst i analys och bedömning ökat från 50% till 72,2 %. Dokumentation av barnets röst i uppdrag till utförare har ökat från 15% till 44,4 % och dokumentation av barnets röst i genomförandeplanen har ökat från 57% och 86%. Gällande dokumentation av slutrapporter så har även den ökat från 40,7% till 82,8%.

Resultat 13-16 år

Gällande åldrarna 13-16 år finns inga jämförelsetal eftersom åldersgruppen inte har granskats utifrån barnets röst i dokumentationen tidigare år.

90% av ungdomarna har kommit till tals i analys och bedömning. Dock minskar det betydligt till vårdplanen, där det enbart är 10%. Det finns ingen rubrik i uppdrag till utförare som gäller barnets röst och därför är det inte logiskt att dokumentera det där. Det finns dock flera exempel där barnets röst kring vad de vill att insatsen ska leda till finns i "Nämndens bedömning av barnets behov" där detta lyfts in i texten. "Nämndens bedömning av barnets behov" har dock inte innefattats i granskningsresultatet.

I 84,6% av genomförandeplanerna där insatserna kommit igång och genomförts framkommer barnets röst. I 92,8% av de upprättade slutrapporterna finns barnets röst uttryckt.

Analys

Resultatet visar på relativt stora förbättringar inom samtliga granskade områden för åldrarna 8-12 år då det gäller dokumentation gällande barnets röst. Sammantaget för båda åldersgrupperna är dokumentationen av barnets röst relativt god. Det kan konstateras att resultatet av granskningen inte ger en heltäckande bild av hur den reella delaktigheten för barnen är. Den kan vara bättre eller sämre och det är alltid barnets egen upplevelse av delaktighet som är den yttersta formen för delaktigheten.

Pågående och fortsatt arbete

Förbättringsarbetet har gett resultat och det är viktigt att hålla i och hålla ut. Därför presenteras både förbättringsarbete som har genomförts och som behöver fortgå, men också nya förbättringsområden nedan.

Tiderna från beslut till verkställighet inom öppenvården har minskat, vilket innebär att barnet/familjen i större utsträckning har motivation att ta emot stöd. Detta underlättar i arbetet kring delaktighet och då även att dokumentera det.

Vi erbjuder/genomför informationsträffar för att ta emot familjer som är osäkra kring om de vill ta emot en insats. Genom information och dialog skapar vi större möjlighet till delaktighet.

Vi jobbar strategiskt med rutiner för att upprätta genomförandeplan och slutrapport utifrån barn uttryck och åsikter.

Gällande umgängesärenden, som inte kopplar till någon annan insats, pågår planering kring en förenklad process för uppstartsmöte/genomförandeplan. Genomförandeplan ska göras på sittande möte tillsammans med familjen som senare följs upp en månad innan insatsens avslut.

Gällande akuta insatser rörande observations- och tillsynsuppdrag pågår ett arbete för att skapa rutiner mellan myndighet och insats. Där är det viktigt att barnens delaktighet och röst också kommer fram och beaktas.

Familjerätten

Resultat

I 24 av ärendena kom barnets röst och uttryck fram i analys och bedömning. I 7 fall har tydliga citat och flera citat från barnet använts och beaktats i bedömningen. I 17 fall har handläggaren återgett barnets vilja, åsikter och tankar men ej använt citat. I 26 av ärendena framkom hur det tagits hänsyn till barnets vilja och önskemål och reflekterats över det i bedömningen. I 8 fall har återgetts vad barnet sagt och dess vilja stämmer överens med referenters uppfattning. I 3 fall har barnets ålder och mognad redovisats. I 1 av dessa fall så anses att barnet inte kan förstå konsekvenserna av sin vilja. I 2 av fallen så anses barnet vara påverkad av en av föräldrarna. I 10 av kommentarerna framgår att det återges vad barnet sagt i samtal men att barnets vilja ställts mot barnets behov av trygghet och att handläggaren därmed gått emot barnets vilja. Skälet till detta har varit den lojalitetskonflikt barnet befinner sig i.

Analys

Av det samlade resultatet att döma så framkommer barnets röst och uttryck i hög utsträckning i analyser och bedömningar vilket är bra. Hänsyn till barnets vilja har även tagits i stor utsträckning. Vid en tredjedel av bedömningarna har barnets vilja ställts mot barnets behov av trygghet och handläggaren då gått emot barnets vilja. I få fall har beskrivits om barnets ålder och mognad i texten.

Pågående och fortsatt arbete

Ett förbättringsområde är att i större utsträckning uttrycka barnets åsikter och vilja i citatform även i bedömningarna då ganska få bedömningar innehåller direkta citat från barnets egen röst. Barnets tankar har dock återgetts i hög utsträckning men då med handläggarens egna ord. För att få reda på vad som är bäst för det enskilda barnet måste barnets egen röst ha en framskjuten plats i bedömningen och inte bygga på den vuxnas barnperspektiv eller tolkningar enligt Louise Sylwander "Ge röst åt barnet", regeringen.se 2022. Även om barnets röst uttryckts i hög utsträckning så behövs ett system för att säkerställa att citat används i bedömningarna och att det inte är handläggarens ord. Familjerätten behöver utarbeta formella strukturer för att säkerställa detta.

En ny utredningsmall antogs 15 november 2021 på Familjerätten. I samband med den nya utredningsmallen kom familjerätten att ha en rutin för att på bedömningsmöten påminnas om att citera barnet även i analys och bedömning. Av egenkontrollsmätningen detta år framgår inte att citat från barnen ökat i bedömningarna trots denna rutin och en formell struktur behöver förstärkas för att få till förändringsarbetet.

Ett utvecklingsområde i egenkontrollen är fortsatt att granska om barnet fått återkoppling av bedömning och dom. Familjerätten bör ta med i utvecklingsarbetet att undersöka om det är möjligt att införa en sådan kontroll via VIVA verksamhetssystem i systematisk uppföljning. Här är också möjligt att ta reda på hur barnet upplevde när handläggaren med anledning av trygghetsskäl gick emot dess vilja.

Ej verkställda beslut

Ur ett lite längre tidsperspektiv har antalet ej verkställda beslut varierat över tid. 2019 var det ett relativt lågt antal, 28, medan det ökade kraftigt under 2020, 58. Under 2021 ökade de ej verkställda besluten ytterligare till 71 och under 2022 har antalet minskat till 2020 års nivå, 58.

Av insatserna inom barn och unga-området gäller de flesta besluten kontaktfamilj, men även beslut om extravuxen och familjehem rapporteras som ej verkställda. Inom vuxenområdet gäller de ej verkställda besluten boendesocial insats med andrahandskontrakt, intern öppenvård samt internt boende.

Typen av ej verkställda beslut har varierat över tid, men de flesta handlar om beslut om insatser gällande olika uppdragstagare såsom kontaktfamilj, kontaktperson och extravuxen. Bristen på uppdragstagare är ett nationellt bekymmer som delvis beror på ändrade livsförhållanden i samhället. Det pågår ett omfattande och kontinuerligt arbete att rekrytera och utreda nya uppdragstagare för att kunna matcha mot barnens behov.

De senaste åren har det varit några beslut om boendesocial insats med andrahandskontrakt som rapporterats som ej verkställt beslut. Det finns ett gott upparbetat samarbete mellan Arbetslivsförvaltningen och Individ- och familjeomsorgsförvaltningen nu och vi ser att denna typ av beslut minskat i rapporteringen av ej verkställda beslut under kvartal 4.

Tillsyn IVO

Under 2022 genomförde IVO två tillsynsbesök, i enlighet med 3 kap 19 § Socialtjänstförordningen; ett tillsynsbesök vid HVB-hemmet, och ett tillsynsbesök vid stödboende inom Individ- och familjeomsorgsförvaltningen. Tillsynen har omfattat de ungas upplevelse att bo på HVB-hemmet och stödboendet, och IVO har granskat de inskrivna ungdomarnas trygghet, säkerhet och delaktighet. Ur IVOs beslut framkommer att myndigheten avslutar ärendena, men påtalar följande brister;

- den enskildes integritet har inte alltid respekterats,

- inskrivna ungdomar har inte fått insatser som motsvarar deras behov.

IVO har beslutat att inte vidta några åtgärder med anledning av bristerna, eftersom det under tillsynen framkommit att relevanta åtgärder vidtagits, eller kommer att vidtas. IVO kommer att följa upp dessa åtgärder vid kommande tillsyn. Ur tillsynen framkommer slutligen en sammantagen bedömning om att stödboendets bemanning ger förutsättningar för en trygg och säker insats.

I december 2021 beslutade IVO att genomföra tillsyn i ett individärende som uppmärksammats i lokal media. Beslutet kom under 2022 och ur beslutet framkommer att ärendet avslutas, men att vissa förbättringsområden inom uppföljning av avslutade ärenden, identifierats. Detta är ett förbättringsområde som har belysts inom IFO genom egen granskning också, och det arbetas med att stärka upp och förbättra uppföljning i avslutade ärenden. I detta arbete har lagändringarna i samband med Lex lilla hjärtat varit till starkt stöd.

7 Verksamhet upphandlad enligt LOU eller LOV

Information om bland annat verksamhetens arbete gällande patientsäkerhet och kvalitet har inkommit genom leverantörens verksamhetsberättelse. Nedan presenteras ett urval från verksamhetsberättelsen.

Totalt har verksamheten 117 synpunkter och klagomål, SoL- och HSL-avvikelser som även innefattar 31 tillbud utifrån arbetsmiljöansvaret.

21 avvikelser (18%) handlade om brandskyddet. Det avser främst brandlarm som gått i de boendes lägenheter på grund av avsaknad av köksfläktar. 9 fallavvikelser avser främst boende som har ramlat i sin eller någon grannes lägenhet i samband med att de har varit påverkade av berusningsmedel. Fallen har oftast inte resulterat i några skador men har flertalet gånger orsakat smärta. Inga fall har medfört skador allvarligare än mindre sårskador.

Samtliga avvikelser är åtgärdade och återkopplade till aktuell person.

Personalen uppmantrar de boende att använda blanketter för synpunkter och klagomål, både Borås Stads och Nytidans blanketter finns lättillgängliga och synligt uppsatta i verksamheten. De boende brukar ta upp synpunkter och klagomål med personalen löpande i verksamheten när det är något de kommer på. Även vid boendemöten finns alltid möjlighet att ta upp sådant. Klagomål registreras av mottagaren som en avvikelse. Avvikelsen utreds och åtgärdas. Den klagande får återkoppling inom tre arbetsdagar.

I slutet av 2021 gjordes en anmälan till IVO av en medarbetare i samband med att en boende avled. IVO har i början av 2022 lagt ner ärendet. Det enda klagomålet som har kommit in under 2022 är från en ställföreträdare som har fått fel telefonnummer till sin huvudman från personalen, vilket berodde på en felskrivning i ett sms. Gruppchef har tagit upp med personalgruppen att de ska dubbelkolla att rätt telefonnummer ges ut i fortsättningen.

Två gånger per år görs en egenkontroll på enheten av enhetschef tillsammans med medarbetarna på enheten. Det är drygt 100 frågor av varierande slag som är aktuella för verksamheten. Utöver dessa görs regelbundet mindre omfattande interna kontroller av exempelvis dokumentation, brandskydd, livsmedelshantering och basala hygienrutiner.

Brukarundersökning utformad av SKR genomfördes under 2022 men det var endast 4 boende som ville svara på undersökningen trots att personalen försökte motivera och påminna samt vara behjälpliga med tekniken. För att resultatet av undersökningen skulle mätas hade det krävts att ytterligare minst en boende deltog. Inga andra strukturerade undersökningar har genomförts i verksamheten men personal frågar de boende vid boendemöten, vid individuella möten och andra lämpliga tillfällen hur de boende trivs.

8 Mål, strategier och utmaningar för kommande år

Övergripande styrning som förvaltningen har att förhålla sig till är visionen om framtidens Borås, budget, styrnings- och ledningsdokument samt att bidra till kommunfullmäktiges fokusområden och nämndens mål.

IFO har flera utvecklingsområden att fokusera på under 2023.

Verksamhet och organisering

Nationell styrning sker genom flera olika dedikerade stadsbidrag, bl a kompetensutveckling i hedersrelaterat våld. Stadsbidrag när det gäller insatser i socialt utsatta områden kommer utöver satsningar inom SHB att finansiera flera projekt inom IFO. bl a projekt Domino, Integrerat team och Mobilt ungdomsteam.

Förvaltningen behöver på ett organiserat sätt förena sina kompetensområden och resurser för att möta det ökade behovet av stöd hos förvaltningens målgrupper. Genom att skapa kortare kommunikationsvägar, spetskompetens och samsyn kring uppdrag och målgrupp kan vi på ett bättre och mer effektivt sätt genomföra vårt gemensamma uppdrag.

Genom att skapa ett Ungdomscentrum kan IFO skapa bättre förutsättningar att kraftsamla och möta behov hos ungdomar med problematik rörande missbruk, kriminalitet och annat normbrytande beteende i Borås Stad i samverkan med externa myndigheter som Polis och Fritids- och folkhälsoförvaltningen.

Under hösten har fyra arbetsgrupper parallellt haft i uppdrag att arbeta med olika delar av omorganisationen. Målet med omorganisationen är att möta de utmaningar IFO står inför, bl. a med barn och unga med normbrytande beteende, rekrytering av socionomer till barn och unga myndighet, öka andelen interna familjehem samt samordna administrativa resurser. Uppdraget har bl. a inneburit att arbeta fram hållbara verksamheter, en ändamålsenlig indelning av målgrupper och evidensbaserade metoder och arbetssätt. Under 2023 kommer arbetet med att planera och realisera kompetensutveckling fortsätta. Bland annat innebär det att säkerställa användning av bedömningsinstrument för normbrytande beteende.

Den 1 januari 2023 övergick Relationsvårdsenheten från Arbetslivsförvaltningen till Individ- och familjeomsorgen.

Kvalitet - rutiner och arbetssätt

En översikt av de nya våldsföreskrifterna har visat på behov av breda utbildningsinsatser när det gäller att fråga om våld särskilt när det gäller barn.

Familjerätten behöver skapa rutiner och arbetssätt för uppföljning av domar efter ett halvår.

Fortsätta arbetet med att lokalt på IFO införa och utveckla ledningssystem för informationssäkerhet, LIS enligt den klusterövergripande planen.

SAS kommer fortsatt att följa kvaliteten i barn och ungas dokumentation när det gäller skyddsbedömningar och uppföljning av barnets situation efter avslutad utredning i befintliga rutiner samt säkra att dessa efterföljs i verksamheten. Hon kommer också fortsatt att bevaka slutsatser och ny lagstiftning från "Lilla hjärtat" och implementera det i verksamheterna.

Förvaltningens arbetssätt med Brottsutövare kommer att fortsätta utvecklas.

Processen ”att rapportera, utreda och följa upp avvikelser och lex Sarah” kommer att utvecklas vidare bland annat i syfte att säkerställa kvalitén på både det som rapporteras som avvikelser men även på de utredningar och uppföljningar som görs.

SAS och verksamhetsutvecklare kommer fortsatt att genomföra workshops om avvikelser och lex Sarah rapporter med verksamheterna. Fokus är att få ett lärande och en säkerhetskultur.

Styrning och ledning

Nämnden kommer att besluta om fokusområden under 2023. Kvalitet- och utvecklingsenheten har fått i uppdrag att bistå nämnden i beslutsprocessen.

Kvalitet- och utvecklingsenheten kommer att fortsätta med förbättringsarbetet av verksamheternas kvalitetsårshjul.

Sedan ett par år tillbaka har förvaltningen ett program för en god individ- och familjeomsorg – tillsammans för de enskildas bästa. Bland annat behöver IFO utvecklas på ett sätt som möter både dagens och framtidens behov och personer som kommer i kontakt med socialtjänsten ska få ett gott bemötande, möta kompetent personal och få rättssäkra beslut. Verksamheten behöver ha gemensamma mål och strategier utifrån följande fem utvecklingsområden:

- Helhetssyn
- Frigöra och utveckla
- Förutsättningar
- Medskapande
- Samverkan

För varje utvecklingsområde finns aktiviteter i en handlingsplan kopplande som enheterna följer.

I verksamheterna planeras fortsatta utbildningsinsatser och implementering av Systemteorin utifrån ett grundläggande förhållningssätt om helhetssyn.

Kompetensförsörjning - kontinuitet för brukarna

Nationellt men även i Borås är det svårigheter med att rekrytera socionomer till de verksamheter som har myndighetsutövande uppgifter. För att möta utmaningen har förvaltningen skapat en kompetensförsörjningsplan som innehåller en mängd aktiviteter, bl a lönesatser, ökade möjligheter till alternativa karriärvägar och översyn av arbetssituationen.

Bestämmelser – lagförslag och nationella utredningar

Utredningen med förslag till ny socialtjänstlag som kommer 2024 innebär bl. a en förebyggande och lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst utifrån vetenskap, beprövad erfarenhet, systematiskt uppföljning och nationell statistik. Förvaltningen behöver själv och i samverkan med andra närliggande förvaltningar förbereda sig på vad de förändringarna kommer att medföra och hur de ska genomföras.

Förvaltningen behöver förhålla sig till det som sker i omvärlden. Några förändringar i form av lagförslag och utredningar är:

- Förtydligat barnrättsperspektiv
- Fler insatser utan föregående biståndsprövning
- Möjligheten att bryta sekretess i det brottsförebyggande arbetet - 10 kap 18 a § OSL
Socialtjänsten har möjlighet att lämna uppgifter till polisen om personer 21 år, utan samtycke under särskilda omständigheter.
- Ungdomskriminalitetsnämnder - en ny ordning för att förebygga brottslighet (§ 2022:11)
- En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga (Ju 2021:17)
- Utredningen om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga (§ 2022:D)
- Flera utredningar om sekretessbrytande bestämmelser för att förebygga brott mellan olika kommuner och mellan socialtjänst och skola (I)

Revidering av program mot hemlöshet

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att godkänna reviderat program mot hemlöshet och skicka det till Kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för revidering av program mot hemlöshet. Under hösten har reviderad version av programmet remitterats till 35 olika instanser. 16 av remittenterna har tillstyrkt programmet och resterande har antingen avstått från att yttra sig eller inte inkommit med något svar på remissen.

Remittenter är genomgående positiva till programmet och ser vikten av ett bredare samarbete och att frågan lyfts på ett övergripande plan. Synpunkter om ett tydligare barnperspektiv samt samarbete med civilsamhället har tagits tillvara och förtydliganden har gjorts i programmet. Vikten av en konkret handlingsplan betonas och exempel på aktiviteter till kommande handlingsplan kommer att tas omhand för vidare beaktning.

Då programmet har en bredare ansats än tidigare föreslår Individ- och familjeomsorgsnämnden att Kommunstyrelsen tar över ansvaret för programmet och uppföljningen av det.

Ärendet i sin helhet

Ansvar för revidering

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för att revidera program mot hemlöshet, vilket är ett arbete som pågått under 2022. Individ- och familjeomsorgsförvaltningen och representanter från flera andra förvaltningar och bolag har tillsammans arbetat med att revidera programmet i linje med målet att ingen ska vara hemlös i Borås; ett mål som tagits fram inom ramen för Socialt hållbart Borås.

Remittering

Reviderad version av program mot hemlöshet har under hösten remitterats till Kommunstyrelsen, 15 nämnder, 10 bolag och 9 andra intressenter, totalt 35 instanser.

Tillstyrker:	11 nämnder, 3 bolag och 2 andra intressenter
Avstår att yttra sig:	Stadsrevisionen och 2 nämnder. Kommunstyrelsen kommer att behandla ärendet i samband med att det bereds inför Kommunfullmäktige.
Ej besvarat remissen:	En (1) nämnd, 7 bolag och 7 andra intressenter.
Avstyrker:	Ingen av remittenterna.

Svar på remiss

De instanser som besvarat remissen är genomgående positiva i sina svar. Programmet beskrivs som gediget, välskrivet och viktigt. Några pekar på att programmet är visionärt och att en handlingsplan med mer konkreta aktiviteter och tydlig ansvarsfördelning kommer att bli viktig för att skapa handlingskraft i arbetet mot hemlöshet och därmed ge effekt. Flera aktiviteter nämns i remissvaren vilka behöver beaktas i framtagandet av handlingsplanen. Flera remittenter ser även att ett arbete mot hemlöshet på kort sikt kan medföra ökade kostnader för kommunen, men att det har en långsiktig samhällsekonomisk vinst genom att den enskilde har ett eget boende och kan leva ett självständigt liv.

Flera nämnder trycker särskilt på att arbetet behöver ske utifrån flera perspektiv och med flera samverkanspartners, att arbetet förutsätter bred samverkan med tydlig riktning för alla parter i staden. Lokalförsörjningsnämnden påtalar vikten av samverkan mellan interna och externa aktörer och att ett mer övergripande arbete och en bredare ansats behövs. Lokalförsörjningsnämnden anser att gruppen hemlösa behöver lyftas fram mer i stadens övriga styrdokument och att de kommunala bostadsbolagens ansvar kan förtydligas i styrdokumentet. Fritid- och folkhälsonämnden beskriver hur de inom sin nämnd kan arbeta förebyggande mot hemlöshet. Exempel som beskrivs är att arbeta lokalt på mötesplatserna med invånarnas inflytande och delaktighet i samhällsbyggnadsprocessen.

Flera remittenter uttrycker att olika målgrupper belyses i programmet och trycker särskilt på vikten av barnperspektivet. Rädsla för barnen i Borås ”efterlyser tydligare exempel på verksamheter och metoder som garanterar att inget barn i Borås blir vräkt och att barns rättigheter enligt Barnkonventionen tas tillvara”. Specifika verksamheter och metoder för detta beskrivs inte i programmet. Samtliga nämnder och styrelser ansvarar dock för att uppmärksamma och anmäla om det finns misstanke om att barn far illa och att arbeta med barnperspektivet enligt Barnkonventionen inom respektive område. Barnperspektivet kan komma att ytterligare belysas inom ramen för kommande handlingsplans aktiviteter.

Förskole- och utbildningsnämnderna har särskilt fokus på utveckling och lärande utifrån barnperspektivet. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

föreslår att programmet kompletteras med ett barnperspektiv även när det gäller fokusområdena ”Möta den akuta hemlösheten” samt ”Steget vidare till egen bostad”. För att tydliggöra att barnperspektivet är av stor vikt i alla delar av programmet har det lagts till under båda dessa områden.

Kulturnämnden ”föreslår ett tillägg där programmet även inkluderar skrivningar om hur stadens civilsamhälle kan bidra till programmets måluppfyllelse”. Att Borås Stad behöver organisera samarbete mellan sina olika nämnder, kommunala och privata bostadsbolag samt de privata fastighetsägarna finns påtalat i programmet. Utifrån Kulturnämndens förslag har lagts till att även civilsamhället behöver vara en del i det samarbetet. Däremot kan ansvar gentemot civilsamhället inte kravställas i programmet.

Miljönämnden föreslår att ”uppföljning av berörda nämnder och bolags arbete sker årsvis inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker till Fullmäktige tertialvis”. Individ och familjeomsorgsnämnden som ansvarat för kartläggning och uppföljning av programmet ser att arbetet att motverka och förebygga hemlöshet är ett strategiskt och långsiktigt arbete. I enlighet med tidigare Program mot hemlöshet har kartläggning och uppföljning gjorts årligen. Nämnden har konstaterat att tiden för analys och införande av åtgärder varit alldeles för kort för att kunna ge någon effekt till nästa års kartläggning och uppföljning. Därmed föreslås i programmet att kartläggning, analys och uppföljning ska ske var tredje år.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har sedan tidigare ansvaret för programmet och uppföljning av det. För att ytterligare betona det övergripande perspektivet i arbetet, att det förebyggande arbetet behöver ske på en strukturell nivå inom hela staden, föreslår nämnden att Kommunstyrelsen tar över ansvaret för programmet och uppföljningen av det framöver. Reviderad version av Program mot hemlöshet har en bredare ansats än tidigare program. Att hemlöshetsfrågorna ligger i skärningspunkten mellan bostadspolitik och välfärdspolitik är tydlig och har definierats på ett nationellt plan. Ett övergripande perspektiv är av vikt för att komma vidare i arbetet att förebygga och motverka hemlösheten och därför är det bra att det finns en tydlig koppling till Socialt hållbart Borås. Flertalet remitter betonar också vikten av det övergripande arbetet och samverkan på flera olika plan. Individ- och familjeomsorgsnämnden bidrar fortsatt med genomförande av hemlöshetskartläggningen, vräkningsförebyggande enhetens uppdrag, boendeuppdraget och boende för målgrupper inom nämndens ansvarsområde.

Beslutsunderlag

1. Program mot hemlöshet
2. Remissammanställning: Remiss – Revidering av program mot hemlöshet

Samverkan

Ärendet samverkas med de fackliga organisationerna den 23 mars 2023.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamson
Förvaltningschef

Inledning

Hemlöshet representerar en av de mest extrema formerna av utanförskap och fattigdom. Hemlösheten har fortsatt att öka under ett antal år. Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för boendelösningar för vissa grupper som äldre, personer med funktionsnedsättningar, missbruk och eller psykiatrisk problematik, våldsutsatta och personer som saknar försörjning.

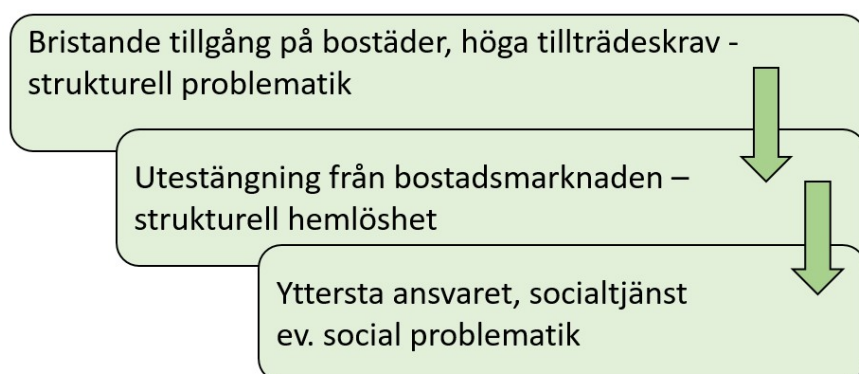
Den svenska bostadsmarknaden har dock under en längre tid varit svårtillgänglig också för andra grupper, så kallat strukturellt hemlösa. Befolkningsökning och lågt bostadsbyggande har medfört att det i dag råder bostadsbrist i många kommuner, inte minst vad gäller billiga hyreslägenheter. Konkurrensen om bostäderna har dessutom ökat generellt. Till det har antalet ekonomiskt svaga hushåll ökat. Det är hushåll utan social problematik men med begränsad ekonomi som står för den största delen av ökningen av hemlösheten.

Borås Stads ansvar i hemlöshetsfrågan befinner sig i skärningspunkten mellan bostadsförsörjning och socialtjänst. Borås Stad har ett ansvar att planera för en bostadsförsörjning för alla kommuninvånare samtidigt som socialtjänsten har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Arbetet med att bekämpa hemlöshet är därmed både en bostadspolitisk och en socialpolitisk fråga, men berör även andra områden som integration, arbetsmarknad samt hälso- och sjukvård.

Rätten till bostad är stadgad såväl i FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna, Barnkonventionen som i svensk grundlag. I regeringsformen 1 kap. 2 § första stycket, anges följande: Det skall särskilt åligga det allmänna att trygga rätten till hälsa, arbete, bostad och utbildning samt att verka för social omsorg och trygghet.

Orsakerna till hemlöshet är många och komplexa. Det behövs både individuella insatser och strukturella åtgärder inom den generella bostadsförsörjningen för att möta hemlösa personers bostadsbehov. För att kommunen på ett effektivt sätt ska kunna hjälpa och stötta medborgare som av olika anledningar söker boende eller stöd att lösa sitt bostadsbehov är det viktigt att Borås Stad organiserar ett samarbete mellan sina olika nämnder, kommunala och privata bostadsbolag privata fastighetsägarna och civilsamhället.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett samordningsansvar för hemlöshetsfrågor och ska tillsammans med berörda nämnder och styrelser ta fram en handlingsplan med konkreta aktiviteter utifrån riktningen i detta program. Handlingsplanen ska syfta till att fortlöpande driva utvecklingsarbetet för att förebygga och motverka hemlöshet framåt.

Bilden illustrerar att bristande tillgång på bostäder, främst hyreslägenheter med lägre hyror, och höga tillträdeskrav skapar utestängning från bostadsmarknaden för olika grupper i samhället, så kallad strukturell hemlöshet.

Socialtjänsten har det yttersta ansvaret för personer med social problematik, men många av dem som stängs ute, marginaliseras, har inte en social problematik. Några av dem påverkas så mycket negativt av att inte ha en bostad att de utvecklar en social problematik. Den strukturella problematiken medför utestängning från bostadsmarknaden vilket kan leda till att den strukturella problematiken övergår i en social problematik. Det medför i sin tur större kostnader men framförallt ett större mänskligt lidande.

Mål och fokusområden

Kommunstyrelsen fastställde, 2021-11-22, inom ramen för målområdet Boende och närmiljö i arbetet med Socialt hållbart Borås följande mål:

I Borås ska ingen vara hemlös.

Programmet och fyra fokusområden som tagits fram syftar till att uppnå målet.

Fokusområde 1 – Bostadsförsörjning för alla

Fokusområdet syftar till att Borås Stad ska säkra tillgången till bostäder för alla medborgare. Då det råder underskott på bostäder i sin helhet och gällande särskilda målgrupper såsom äldre, personer med funktionsnedsättning och nyanlända behövs ett ökat bostadsbyggande för att bostadsförsörjning för alla ska bli en verklighet. En mer aktiv markpolitik möjliggör styrning av bostadsförsörjningen. Exempelvis ska markanvisning användas i större utsträckning för att påverka standard och storlek på de bostäder som byggs samt att försörjningsstöd/hyresgarantier ska godkännas på bostadsmarknaden. Medborgarna ska inkluderas på olika och alternativa sätt vid samhällsplanering och planering av bostadsbyggande för att ta del av deras åsikter och uppmärksamma deras behov.

Genom sänkta trösklar för att komma in på bostadsmarknaden skapas bättre förutsättningar för jämlika livsvillkor och god hälsa för alla medborgare i Borås. Grupper som marginaliseras såsom exempelvis personer med låg inkomst och en svag boendeekonomi, unga vuxna utan bostadsreferenser, personer som lever i en våldsamt relation eller i en förtryckt kontext samt

personer med tidigare skulder eller annan social problematik ska inkluderas i bostadsmarknaden. Tillträdeskrav till bostäder ska vara berättigade, lämpliga samt nödvändiga för att uppnå ett specifikt syfte. På så sätt möjliggörs för personer i strukturell hemlöshet att uppnå ett självständigt liv.

Den strukturella hemlösheten ska minska genom att säkerställa att det finns olika typer av bostäder utifrån läge, storlek och hyresnivåer samt sänkta trösklar för att komma in på bostadsmarknaden.

Fokusområde 2 – Förebygga hemlöshet

Det förebyggande arbetet mot hemlöshet omfattar personer som riskerar att hamna i hemlöshet och som behöver olika former av stöd och insatser som bidrar till att öka möjligheterna att få eller behålla ett boende. Det vräkningsförebyggande arbetet behöver ske gemensamt av berörda förvaltningar och i samverkan med hyresvärdar och Kronofogdemyndigheten. Inriktningen är att så många som möjligt ska behålla sitt hyreskontrakt.

Det vräkningsförebyggande arbetet behöver ha ett operativt mandat att agera för att personer ska få behålla sin lägenhet. Mandatet innebär att det inom det vräkningsförebyggande arbetets ram ges befogenhet att undanröja hinder för kvarboende. Det finns behov av att kommunen utvecklar fler verktyg såsom hyresgarantier, ökade möjligheter till förmedling i särskilda fall och riktlinjer för att bevilja hyresskulder i större utsträckning för att säkra så att fler kommuninvånare kan få bo kvar i sina bostäder.

Barnperspektivet regleras i Socialtjänstlagen och Barnkonventionen. Enligt dessa lagar ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla beslut och åtgärder som rör barn. Hemlöshet är en speciellt allvarlig situation för barn eftersom de inte har möjlighet att påverka sin situation. Därför är det viktigt att Borås Stad i sitt arbete med hemlösa familjer har ett barnperspektiv. Vid varje beslut som berör en hemlöshetsituation eller eventuell vräkning ska konsekvensbedömningar göras utifrån barnens situation. Utgångspunkten är att barn alltid behöver ett stadigvarande hem och att de i så stor utsträckning som möjligt ska slippa tillfälliga boendelösningar.

Genom ett aktivt och gemensamt förebyggande arbete ska inte något barn vräkas från sin bostad och antalet personer som blir avhysta från sin bostad ska minska.

Fokusområde 3 – Möta den akuta hemlösheten

Borås Stad kan erbjuda plats på akutboende under nattetid vid tillfällig hemlöshet och på dagtid finns möjlighet att vistas på någon av stadens öppna verksamheter. I samband med att en akut hemlöshet uppstår arbetas med att motivera personen, utreda behov skyndsamt och finna mer långsiktiga boendelalternativ. Det kan leda till att personen får ett socialt kontrakt eller andra lösningar beroende på problematik och behov.

Borås Stad ska bedriva uppsökande socialt arbete riktat till personer i akut hemlöshet. Genom stöd och motivering ska personer som befinner sig i akut hemlöshet få ett gott stöd och hjälp att ta sig ur den akuta hemlösheten. Barnperspektivet ska beaktas i allt arbete kring akut hemlöshet.

Fokusområde 4 – Steget vidare till egen bostad

Att ha ett eget boende och återgå till ett självständigt liv utgör en vinst utifrån såväl ett mänskligt som ett samhällsekonomiskt perspektiv. Utifrån ett barnperspektiv behöver barnets bästa beaktas i arbetet att stödja personer till ett eget långsiktigt boende.

En målgrupp som behöver beaktas är personer som är intagna eller inskrivna på exempelvis kriminalvårdsanstalt eller behandlingshem, och som inte har ordnad bostad inför utskrivning. Stöd och planering gällande boende behövs för att underlätta för personen att återgå till en mer ordnad tillvaro.

Personer som har behov av bistånd för boende ska få individuellt utformade insatser med målsättningen att minimera kortsiktiga och tillfälliga boendelösningar till förmån för ett självständigt boende. För detta krävs samverkan mellan stadens förvaltningar och bostadsbolagen, såväl kommunala som privata.

Genom stöd, motivering och en god samverkan ska personer som ska skrivas ut från institution ges ett gott förebyggande stöd och möjligheter till ett eget boende. Detta gäller även personer som har en social boendelösning, men som är redo för ett mer självständigt liv.

Uppföljning

Socialstyrelsen gör den nationella hemlöshetskartläggningen var sjätte år. Individ- och familjeomsorgsnämnden gör den lokala hemlöshetskartläggningen var sjätte år. Närmast planerade kartläggningar är följande:

- År 2023 Den nationella hemlöshetskartläggningen utförs av Socialstyrelsen.
- År 2026 Den lokala hemlöshetskartläggningen utförs av Individ- och familjeomsorgsnämnden.

Dessa båda kartläggningar ska göras i relation till varandra på så sätt att en kartläggning görs var tredje år.

Kommunstyrelsen ansvarar för att driva det övergripande arbetet kring hemlöshetsfrågorna och att vara länk mellan programmet och Socialt hållbart Borås. I ansvaret ingår även att följa upp programmet och att efterfråga berörda nämnder och styrelser avseende resultatet av aktiviteter i kommande handlingsplan för att kunna göra en övergripande analys. Vidare ansvarar Individ- och familjeomsorgsnämnden för att sammanställa och analysera resultatet av hemlöshetskartläggningen samt att presentera det i en rapport till Kommunstyrelsen var tredje år.

Uppföljningen ligger till grund för förslag, utveckling och åtgärder vid revidering av program mot hemlöshet som ska göras var fjärde år. Kommunstyrelsen ansvarar för revidering av program mot hemlöshet i samverkan berörda nämnder och bolag.

Maria Svensson
Handläggare
033 358232

Remiss - revidering av program mot hemlöshet

Inkomna yttranden i sammanfattning

Nämnder

Arbetslivsnämnden

Tillstyrker

Arbetslivsnämnden ser det som positivt att frågan om hemlöshet återfinns i Socialt hållbart Borås vilket ökar sannolikheten för att arbetet går framåt och att det gemensamma ansvaret blir tydligare. Arbetslivsnämnden vill framhålla socialtjänstens ansvar i relation till förhållandet att många som idag är utan bostad inte har någon social problematik. Risker är att man under bostadslöshet utvecklar en social problematik och att socialtjänstens kostnader samt det mänskliga lidandet ökar. Barn som lever i utanförskap och fattigdom har en avsevärt större risk än barn som inte lever i en sådan miljö att utveckla skadliga beteenden samt psykisk och fysisk sjukdom som vuxna. Arbetet med att minska hemlösheten är därför en prioriterad uppgift för att motverka de skadliga effekterna på människor och samhället som hemlöshet bidrar till.

Fritids- och folkhälsonämnden

Tillstyrker

Fritids- och folkhälsonämnden tycker det är bra att frågan lyfts in i arbetet Socialt hållbart Borås, då arbetet är omfattande och förutsätter en bred samverkan och en tydlig riktning för alla berörda parter i staden. Nämnden vill särskilt lyfta barnrättsperspektivet. Barns rätt till en trygg bostad är ett exempel på en rättighet i vardagen som borde vara självklar för alla barn. Utifrån ett folkhälsoperspektiv är tillgången till bostad avgörande för människors livsvillkor.

TVå fokusområden rör särskilt nämndens verksamheter, fokusområde bostadsförsörjning för alla och det förebyggande arbetet. Bostadsförsörjning för alla syftar till att Borås Stad ska säkra tillgången till bostäder för alla medborgare. Idag finns det grupper som marginaliseras, till exempel personer med låg inkomst, unga utan bostadsreferenser och personer med ekonomiska eller sociala problem. Hemlösheten kan delvis lösas genom att säkerställa olika typer av bostäder utifrån läge, storlek och hyra. Fokusområdet innebär också att invånarna ska inkluderas i bostadsplaneringen för att deras synpunkter ska uppmärksammas och att planeringen av bostäder kan ske utifrån rådande behov. Här ska Fritids- och

folkhälsonämnden medverka inom ramen för samarbetsuppdraget lokalt inflytande och de upparbetade strukturer som finns för samverkan. Den samhällsbyggande processen behöver uppmärksamma problematiken ytterligare och göra allt som är möjligt för att tillgodose olika personers möjligheter och behov till ett eget boende. Fritids- och folkhälsonämnden vill poängtera att det inkluderande och lyssnande arbetet är viktigt och avser att bära med det perspektivet in i det gemensamma arbetet som den samhällsbyggande processen utgör.

Det förebyggande arbetet mot hemlöshet omfattar personer som riskerar att hamna i hemlöshet och som behöver olika former av stöd och insatser som bidrar till att öka möjligheterna att få eller behålla ett boende. Det vräkningsförebyggande arbetet behöver ske gemensamt av berörda förvaltningar och i samverkan med hyresvärdar och Kronofogdemyndigheten. Målsättningen är att så många som möjligt ska kunna bo kvar i sitt boende. Här utgör mötesplatserna en viktig verksamhet. Genom medborgarservice och i den nära kontakten med invånare med olika socioekonomiska utmaningar kan verksamheten aktivt bidra i arbetet mot hemlöshet. Även inom fokusområdet Steget vidare till egen bostad kan mötesplatserna vara en arena vilken möjliggör att personer hänvisas vidare till professionell hjälp.

Förskolenämnden

Tillstyrker

Förskolenämnden tillstyrker förslag till revidering av Borås Stads program mot hemlöshet men framhåller att det är mycket angeläget att barn som lever i utsatta boendesituationer ges möjlighet att utifrån behov kontinuerligt delta i förskoleverksamhet. I förskolan ges barnen möjlighet till en vardaglig struktur, stabila och trygga relationer till vuxna och ett stöd i utveckling och lärande.

Grundskolenämnden

Tillstyrker

Nämnden ser det positivt att programmet förtydligar Borås Stads, socialtjänstens och andra aktörers ansvar i arbete mot hemlöshet med fokus på helhetssyn, samarbete och samordning av olika insatser i det vräkningsförebyggande arbetet.

Nämnden anser att mål och fokusområden är relevanta och konkreta samt förtydligar vad Borås Stad vill uppnå i arbetet mot hemlöshet.

Nämnden ser det positivt att programmet kommer att konkretiseras i en handlingsplan med aktiviteter som syftar till ett fortlöpande utvecklingsarbete för att förebygga och motverka hemlöshet. Viktigt att individ- och familjeomsorgsförvaltningen samordnar processen med framtagande av en gemensam handlingsplan.

Programmet har ett tydligt fokus på barnperspektivet i det vräkningsförebyggande arbetet. Vräkningen är förknippad med skam och skuld och inget som barn pratar med sina kamrater om och en vräkning kan innebära

ett uppbrott från kamrater och skola/förskola. Vid varje beslut som berör hemlöshetssituation eller eventuell vräkning ska konsekvensanalyser göras utifrån barnets situation med utgångspunkten att barn alltid behöver en stadigvarande hem. Nämnden delar uppfattning att det inte är acceptabelt att ett barn blir vräkt eller mister sin bostad. Det är centralt att det finns en samsyn över förvaltningarna och bolagen om vad som är barnens bästa och att barn inte ska förlora sin bostad på grund av föräldrarnas brister.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Tillstyrker

Programmet ger därför en god översikt över hur hemlösheten ska motverkas. I avsnittet om att förebygga hemlöshet finns ett uttalat barnperspektiv och en tydlig ambition om att inga barn ska vräkas från sin bostad. I avsnittet om bostadsförsörjning för alla framkommer barnperspektivet indirekt genom att dokumentet beskriver att man ska bygga för olika behov. Motsvarande perspektiv framgår dock inte i övriga fokusområdena. Det kan vara lämpligt att särskilt beskriva t.ex. hur staden ska arbeta för att hantera akut hemlöshet när det är barn som drabbas. Nämnden föreslår därför att programmet kompletteras med ett barnperspektiv även när det gäller fokusområdena möta den akuta hemlösheten samt steget vidare till egen bostad. I övrigt tillstyrker nämnden remissen.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen avstår att yttra sig över program mot hemlöshet. Kommunstyrelsen kommer att behandla ärendet i samband med att det bereds inför Kommunfullmäktige.

Kulturnämnden

Tillstyrker

Kulturnämnden ställer sig positiv till det reviderade programmet mot hemlöshet, men föreslår ett tillägg där programmet även inkluderar skrivningar om hur stadens civilsamhälle kan bidra till programmets måluppfyllelse. Remissen stannar nu vid en beskrivning om hur stadens nämnder, förvaltningar och bolag ska arbeta, och då missas s a s möjligheten att även inkludera de viktiga civilsamhällesaktörerna i form av föreningar och religiösa samfund som även de arbetar med målgruppen för att motverka hemlöshet.

Handlingsplanen som programmet mot hemlöshet kommer mynna ut i blir viktig för att få en effekt av programmet. Det ställer krav på att nämnder, förvaltningar och bolag samarbetar och samverkar. Uppföljningen av programmet och den kommande handlingsplanen är av central vikt för att säkerställa att staden arbetat i rätt riktning.

Att arbeta mot hemlöshet kan på kort sikt medföra ökade kostnader för kommunen men det har en långsiktig samhällsekonomisk vinst genom att den enskilde har ett eget boende och kan leva ett självständigt liv. Kulturnämnden anser att barnperspektivet tas hänsyn i de två första fokusområdena *Bostadsförsörjning för alla* och *förebygga hemlöshet* men saknas i de två andra fokusområdena t ex hade det varit bra med en beskrivning om hur Borås Stad ska arbeta för att hantera akut hemlöshet när det är barn som drabbas.

Lokalförsörjningsnämnden

Tillstyrker

Lokalförsörjningsnämnden är positiv till utvecklingen av programmet för hemlöshet. För att lägga ytterligare tyngd i frågan kan denna grupp på ett tydligare sätt lyftas fram i stadens övriga styrdokument där bostadsförsörjning inkluderas. Exempelvis i ”Riktlinjer för bostadsförsörjning” och ”Riktlinjer för markanvisning för bostäder”. Nämnden menar också att de kommunala bostadsbolagens ansvar i högre grad tydliggörs i relevanta styrdokument.

Miljö- och konsumentnämnden

Tillstyrker

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till det reviderade programmet mot hemlöshet. Målet att ingen ska vara hemlös är ett ambitiöst och viktigt mål för Borås Stad. Det ställer krav på förvaltningar, nämnder och bolag att samarbeta, samverka och tänka nytt samtidigt som det ställer krav på politiken att fatta beslut som går i linje med målet.

Programmet mot hemlöshet pekar ut riktningen för arbetet och den handlingsplan som därefter ska tas fram blir oerhört viktig för att få effekt av programmet. I handlingsplanen behöver det finnas konkreta aktiviteter för att uppnå resultat på lång och kort sikt. Miljöförvaltningen ser exempelvis behov av att kommunen utvecklar fler verktyg såsom hyresgarantier, ökade möjligheter till förmedling i särskilda fall, riktlinjer för att bevilja hyresskulder i större utsträckning för att säkra så att kommuninvånare kan få bo kvar i sina bostäder i en större utsträckning än idag.

Uppföljningen av programmet och den kommande handlingsplanen är av central vikt för att säkerställa att staden arbetat i rätt riktning och Miljöförvaltningen ser gärna att en uppföljning av berörda nämnder och bolags arbete sker årsvis inom ramen för den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker till Fullmäktige tertiälvis.

Utifrån ett socialt och ekonomiskt perspektiv innebär programmet mot hemlöshet många fördelar för invånarna i Borås Stad. Hur och var man bor spelar en stor roll för hur människor mår och utvecklas och rätten till bostad återfinns inom de mänskliga rättigheterna såväl som i barnkonventionen. För att arbeta med hemlöshetsfrågan kan det på kort sikt innebära ökade kostnader

för kommunen men den långsiktiga samhällsekonomiska vinsten av att den enskilde har ett eget boende och kan leva ett självständigt liv är mycket större.

Samhällsbyggnadsnämnden

Tillstyrker

Vikten av samverkan mellan interna och externa aktörer, såsom nämnderna, bostadsbolagen och civilsamhället är avgörande i arbetet. Inom ramen för Socialt hållbart Borås har det öppnats upp för ett mer övergripande arbete och en bredare ansats i program mot hemlöshet. Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett samordningsansvar gällande hemlöshetsfrågor och ansvarar för revidering av program mot hemlöshet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har en aktiv roll inom samarbetet med ansvar över målområdet ”boende och närmiljö”. Den strukturella hemlösheten som ökar för de ekonomiska svaga grupperna kräver innovativa lösningar. Genom Socialt hållbart Borås har förvaltningen tagit fram en rapport som belyser exempel från andra kommuner med olika bostadsprojekt som har minskat hemlösheten och segregationen. Huvudsakligen med stadens markanvisningar och detaljplaner finns möjlighet att starta pilotprojekt för att skapa hyreslägenheter med lägre hyror som en metod för att uppnå målet att ingen ska vara hemlös i Borås. Förvaltningen fortsätter att samverka och vara en drivande kraft till lösningar med bland annat den fysiska gestaltningen av det offentliga rummet mot en social hållbar samhällsplanering

Servicenämnden

Avstår från yttrande.

Servicenämnden är en utförarnämnd som arbetar utifrån beställningar från andra förvaltningar eller kommunala bolag. Således arbetar nämnden varken med samhällsplanering eller direkt ut mot medborgarna. Nämnden väljer följaktligen att avstå från att yttra sig.

Sociala omsorgsnämnden

Tillstyrker

Sociala omsorgsnämnden ställer sig bakom förslaget i sin helhet. Det är positivt att man inom Fokusområde 1 i programmet (Bostadsförsörjning för alla) framhåller att det behövs ett ökat bostadsbyggande för flera särskilda målgrupper, däribland personer med funktionsnedsättning. Nämnden ser också positivt på det inkluderande helhetsperspektiv som lyfts fram i programmet, i syfte att sänka trösklarna in på bostadsmarknaden för olika utsatta grupper.

Stadsrevisionen

Avstår från yttrande.

Tekniska nämnden

Avstår från yttrande.

Vård- och äldregruppen

Tillstyrker

Det är positivt att programmet tar upp att äldre är en utsatt grupp och att äldre med behov av övriga insatser har möjlighet till stöd i sin bostadssituation. Allt fler äldre hamnar utanför bostadsmarknaden och anledningen är ofta psykisk ohälsa och/eller oförmåga att sköta sin ekonomi. De personerna får inte vara undantagna samhällets ansvar och endast hänvisas till insatser inom äldreomsorgen. Även äldre kan i vissa förekommande fall vara i behov av socialtjänstens övriga åtgärder, såsom förmedling, socialt hyreskontrakt och boendestöd. Vård- och äldregruppen ser positivt på reviderat förslag till "Borås Stads Program mot hemlöshet" och tillstyrker remissen.

Överförmyndarnämnden

Har ej besvarat remissen.

Bolag**Bostäder i Borås AB**

Tillstyrker

Som hyresvärd ser vi positivt på programmet. Vi ser också utmaningar som behöver hanteras för att kunna minska hemlösheten generellt. Taket för beviljad hyresnivå bör ses över för att matcha dagens hyresnivåer, det i sin tur sänker trösklarna för att komma in på bostadsmarknaden.

Vi ser det positivt och nödvändigt att det vräkningsförebyggande arbetet ska ges befogenheter och mandat för att undanröja hinder för kvarboende. Här vill vi trycka på att även det ekonomiska mandatet är tydligt, exempelvis att kunna hjälpa till att reglera utebliven hyra framför allt med barnperspektivet i beaktande. Det är också viktigt att det sker en större samverkan med hyresvärdarna vid psykiatrisk problematik än vad som sker idag. Konceptet "Bostad först" och hyresgarantier är ett sätt att ta sig in på bostadsmarknaden som vi ser positivt på.

AB Sandhultsbostäder

Har ej besvarat remissen.

AB Toarpshus

Har ej besvarat remissen.

Fristadbostäder AB

Tillstyrker

Fristadbostäder tycker det är viktigt att detta dokument finns. Vi tycker innehållet är korrekt och relevant.

Viskaforshem AB

Tillstyrker

Styrelsen anser att det är ett viktigt dokument där innehållet belyser komplexa frågor som Viskaforshem arbetar och har arbetat aktivt med under många års tid bl. a. tillsammans med Vräkningsförebyggande gruppen i Borås.

Extern remissinstans**CA Fastigheter**

Tillstyrker

HSB

Har ej besvarat remissen.

Åshärads fastigheter

Har ej besvarat remissen.

Viktoria Park Borås AB

Har ej besvarat remissen.

Willhem AB

Har ej besvarat remissen.

Svenska kyrkan

Tillstyrker

Att motverka hemlöshet är en viktig fråga för Svenska kyrkan. Vi tycker att Borås Stad tagit fram ett bra och välskrivet program som genomsyras av det viktiga barnperspektivet. Det är positivt att både det socialpolitiska och det bostadspolitiska perspektivet lyfts. Det är viktigt att bygga hyresrätter och att arbeta för en bostadsförsörjning för alla. Hyreskostnaden bör rymmas i försörjningsenhetens norm. Svenska kyrkan har goda erfarenheter av Borås Stads vräkningsförebyggande arbete och ser det som positivt om de ges ökade befogenheter.

Totalt sett tar Borås Stads program mot hemlöshet hänsyn till det ,mänskliga lidandet och är ett program som Svenska kyrkan i Borås pastorat vill tillstyrka.

Vi ser fram emot en fortsatt god samverkan med Borås Stad i arbetet mot hemlöshet.

Frälsningsarmén

Har ej besvarat remissen.

Pingstförsamlingen

Har ej besvarat remissen.

Anonyma alkoholister Boråsgruppen

Har ej besvarat remissen.

RSMH Tryggheten i Borås (Riksförbundet för Social och Mental Hälsa)

Har ej besvarat remissen.

KRIS (Kriminellas Revansch i Samhället)

Har ej besvarat remissen.

Kvinnojouren Borås

Har ej besvarat remissen.

Borås Rödakorskrets

Har ej besvarat remissen.

Rädda barnen i Borås

Tillstyrker

Sammanfattningsvis delar Rädda Barnen i stort programmets beskrivning av hemlöshetsproblematiken och ställer sig bakom det påvisade behovet av arbete inom fyra olika fokusområden för att uppnå målet att ingen i Borås ska vara hemlös.

Vi ser dock gärna fler konkreta förslag på hur arbetet ska bedrivas inom de fyra olika fokusområdena och främst inom fokusområde 2. Vi efterlyser tydligare exempel på verksamheter och metoder som garanterar att inget barn i Borås blir vräkt och att barns rättigheter enligt Barnkonventionen tar tillvara.

Maria Svensson
HandläggareDatum
2023-03-28Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2023-00040 1.2.3.0

Yttrande över remiss Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Att tillstyrka det nya reglementet för Individ- och familjeomsorgsnämnden och översända beslutet till Kommunstyrelsen för vidare handläggning.

Ärendet i sin helhet

I samband med att en ny mandatperiod inleds ska Borås Stads reglementen revideras och fastställas av Kommunfullmäktige. Några av de förändringar som gjorts på övergripande nivå för samtliga reglementen är att:

- en ny rubrik: ”Syfte med nämndens verksamhet”, har lagts till för att fånga essensen i nämndens uppdrag,
- upprepning av uppgifter som står flera gånger har tagits bort,
- språket har setts över och
- i vissa fall har reglementena strukturerats om för att få en bättre ordning på uppdragen.

Förvaltningarna har haft möjlighet att lämna synpunkter inför nämndsremissen, vilket Individ- och familjeomsorgsförvaltningen gjort. Synpunkterna har i stor utsträckning beaktats och medfört ändringar gällande formuleringar, förtydliganden och struktur.

En synpunkt som inte medfört förändringar är att förvaltningen önskat en uttalad koppling till Socialt hållbart Borås gällande samarbetsuppdraget för barn och unga i riskzon i reglementet. Orsaken till att denna koppling inte gjorts är att målbilden för Socialt hållbart Borås gäller för 2021-2024 och därmed inte sträcker sig över hela mandatperioden.

Barnkonsekvensanalys

Någon barnkonsekvensanalys har inte gjorts i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Missiv
2. Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden – förslag
3. Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden – spårbara ändringar

Samverkan

Ärendet har samverkats med de fackliga organisationerna 2023-03-23.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Maria Hyllstam

Ordförande

Hans Abrahamson

Förvaltningschef

Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden

BORÅS STADS FÖRFATTNINGSSAMLING

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2023-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Inledning

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Syfte med nämndens verksamhet

Individ- och familjeomsorgen har i egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret för att barn, unga och vuxna får det stöd, hjälp och vägledning som de behöver inom nämndens verksamhetsområde.

§ 2 Nämndens uppdrag och ansvar

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för kommunens socialtjänst inom områdena social barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård, familjerätt, familjerådgivning, stöd vid hemlöshet samt medling vid ungdomsbrott. Nämnden ska också erbjuda stöd och hjälp vid våld i nära relationer.

Nämnden fullgör uppgifter inom ovanstående områden enligt socialtjänstlagen, föräldrabalken, lagen om vård av unga, lagen om vård av missbrukare, lagen om unga lagöverträdare samt andra relevanta lagar, förordningar och författningar som ankommer på socialnämnd avseende förebyggande, uppsökande och frivilliga insatser samt myndighetsutövning.

Ansvaret gäller med undantag av de uppgifter beträffande ekonomiskt bistånd som enligt Kommunfullmäktiges beslut åvilar Arbetslivsnämnden eller annan uppgift enligt socialtjänstlagen som Kommunfullmäktige har beslutat ska åvila, Sociala omsorgsnämnden, Vård- och äldrenämnden eller annan nämnd.

Individ och familjeomsorgsnämnden utövar ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt område.

Nämnden har ansvaret för mottagande, handläggning och myndighetsutövning avseende ensamkommande barn och unga.

Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar för sociala boendefrågor. Det inkluderar bistånd vad gäller sociala bostäder enligt socialtjänstlagen.

I nämndens ansvar ligger också att ansvara för utsatta EU-medborgare, undantaget uppgifter rörande ekonomiskt bistånd som åvilar annan nämnd.

Nämnden ansvarar för specifikt för följande uppgifter och områden:

- Socialtjänstens stöd och hjälp vid våld i nära relation avseende barn, unga och vuxna.
- Socialtjänstens arbete mot hedersrelaterat våld.
- Samordning av Borås Stads arbete mot hedersrelaterat våld.
- Socialtjänstens stöd och hjälp till personer som har erfarenhet av sex mot ersättning eller varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål.
- Social jour.
- Samordning av krisstöd vid allvarlig händelse (tidigare benämnt POSOM).

Nämnden har samarbetsuppdraget för barn-och unga i riskzonen.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **E-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Reglemente för Individ- och familjeomsorgsnämnden

Fastställt av Kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i ~~juni~~ december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 ~~Målet med verksamheten~~ Syfte med nämndens verksamhet – ny rubrik

Individ- och familjeomsorgen har i egenskap av socialnämnd det yttersta ansvaret för att barn, unga och vuxna får det stöd, hjälp och vägledning som de behöver inom nämndens verksamhetsområde. [ny inledande portalparagraf](#)

§ 2 ~~Verksamhet och uppdrag~~ Nämndens uppdrag och ansvar – ny rubrik

Individ- och familjeomsorgsnämnden ansvarar för kommunens socialtjänst inom områdena social barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård, familjerätt, familjerådgivning, stöd vid hemlöshet samt medling vid ungdomsbrott. Nämnden ska också erbjuda stöd och hjälp vid våld i nära relationer.

Nämnden fullgör uppgifter inom ovanstående områden enligt socialtjänstlagen, föräldrabalken, lagen om vård av unga, lagen om vård av missbrukare, lagen om unga lagöverträdare samt andra relevanta lagar, förordningar och författningar som ankommer på socialnämnd avseende förebyggande, uppsökande och frivilliga insatser samt myndighetsutövning. [\(ett förtydligande av uppgifterna\)](#)

~~Individ och familjeomsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter inom Socialtjänsten och vad som i lag sägs om Socialnämnd vad avser kommunens individ- och familjeomsorg.~~
Ansvaret gäller med undantag av de uppgifter beträffande ekonomiskt bistånd som enligt Kommunfullmäktiges beslut åvilar Arbetslivsnämnden eller annan uppgift enligt socialtjänstlagen som Kommunfullmäktige har beslutat ska åvila, Sociala omsorgsnämnden, Vård- och äldrenämnden eller annan nämnd.

Individ och familjeomsorgsnämnden utövar ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården inom sitt område.

~~I nämndens ansvar ligger att ansvara för mottagande av ensamkommande barn och ungdomar.~~
Nämnden har ansvaret för mottagande, handläggning och myndighetsutövning avseende ensamkommande barn och unga. [\(bättre formulering\)](#)

Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar för sociala boendefrågor. Det inkluderar bistånd vad gäller sociala bostäder enligt socialtjänstlagen.

I nämndens ansvar ligger också att ansvara för utsatta EU-medborgare, undantaget uppgifter rörande ekonomiskt bistånd som åvilar annan nämnd.

~~Nämnden ansvarar för relationsvåldsenheten, inklusive hedersrelaterat våld.~~

Nämnden ansvarar för specifikt för följande uppgifter och områden:

- Socialtjänstens stöd och hjälp vid våld i nära relation avseende barn, unga och vuxna
- Socialtjänstens arbete mot hedersrelaterat våld
- Samordning av Borås Stads arbete mot hedersrelaterat våld
- Socialtjänstens stöd och hjälp till personer som har erfarenhet av sex mot ersättning eller varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål
- Social jour
- Samordning av krisstöd vid allvarlig händelse (tidigare benämnt POSOM) ([tydligare skrivning om relationsvåldsenhetens uppdrag samt förtydligande av uppgifter nämnden redan har](#))

Nämnden har samarbetsuppdraget för barn-och unga i riskzonen ([reglementet har kompletterats med samarbetsuppdraget](#))

Remiss: Reglemente för Individ -och familjeomsorgsnämnden

Remissinstanser

1. Individ-och familjeomsorgsnämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-03-31**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se** Ange diarienummer KS 2023-00136 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Ärendet ”Revidering av Borås Stads reglementen” ska under våren 2023 behandlas av KS/KF. Vi sänder därför ut upprättade förslag till revidering av reglementen till nämnderna för synpunkter.

Inför nämndremissen i ärendet har ärendena skickats ut på en s k kontorsremiss för eventuella synpunkter på de ändringar som föreslås. Förvaltningarna har då haft möjlighet att lämna eventuella övriga synpunkter. I flera fall har de eventuella synpunkter som framställts lett till ändringsförslag i ärendet.

I bifogad fil så finns ett förslag till reviderat reglemente och en fil med spårbara ändringar och kommentarer kring ändringarna.

Ändringar i sak

Syfte med nämndens verksamhet

Under syftet med nämndens verksamhet har en eller två meningar lagts till som är tänkt ska fånga essensen av nämndens uppdrag. Detta är en nyhet som inte tidigare funnits i reglementena och föreslås nu införas för att tydliggöra nämndens syfte och varför nämnden skapats.

Övriga ändringar:

- Uppprepning av uppgifter som står flera gånger har tagits bort
- Språket har setts över
- I vissa fall har reglementena strukturerats om för att få en bättre ordning på uppdragen
- Nya rubriker har lagts till
- Tydliggörande av uppdrag

Svar på remissen ska lämnas senast den **31 mars 2023**.

Eventuella frågor ställs till Kristina Sköld eller Louise Mattus Streiby

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld, Louise Mattus Streiby

Yttrande över remiss: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Att tillstyrka ”Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad” och översända beslutet till Kommunstyrelsen för vidare handläggning.

Ärendet i sin helhet

Revidering av ”Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad” har skett. I samband med detta har nämnderna erbjudits möjlighet att yttra sig över styrdokumentet.

De förändringar som gjorts är att:

- Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa de e-petitioner som kommit in till kommunen istället för en gång. Detta enligt beslut i Kommunfullmäktige, februari 2023
- Förste vice ordförandeposterna tillsätts av majoriteten istället för minoriteten. Minoriteten tillsätter 2:e vice ordförandena istället för majoriteten. Ändringen grundar sig i partiöverläggningarna.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har inga synpunkter på innehållet och tillstyrker därmed reviderad version av reglementet.

Barnkonsekvensanalys

Någon barnkonsekvensanalys har inte gjorts i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Missiv
2. Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad – förslag
3. Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad – spårbara ändringar

Samverkan

Ärendet har samverkats med de fackliga organisationerna 2023-03-23

Beslutet expedieras till

1. KS.diarium@boras.se, diarienummer KS 2023-00133

Maria Hyllstam

Ordförande

Hans Abrahamson

Förvaltningschef

**Gemensamt reglemente
för Kommunstyrelsen
och övriga nämnder
i Borås Stad**

BORÅS STADS FÖRFATTNINGSSAMLING

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2023-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Innehåll

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen	4
§ 2 Uppdrag och verksamhet	4
§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet	4
§ 4 Personalansvar	4
§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar	5
§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige	5
§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	5
§ 8 Information, samråd och samordning	5
§ 9 E-petition	6
§ 10 Tidpunkt för sammanträden	6
§ 11 Kallelse	6
§ 12 Offentliga sammanträden	6
§ 13 Sammanträden på distans	6
§ 14 Närvarorätt	7
§ 15 Sammansättning	7
§ 16 Ordföranden	7
§ 17 Vice ordförandena	7
§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden	8
§ 19 Förhinder	8
§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring	8
§ 21 Justering av protokoll	8
§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	9
§ 23 Författningssamling	9
§ 24 Delgivningsmottagare	9
§ 25 Undertecknande av handlingar	9

Inledning

Utöver vad som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, samt i gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad, gäller bestämmelserna i detta reglemente.

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen

Borås Stads nämnder utgör delar av den kommunala organisationen.

Kommunfullmäktiges antagna handling ”Visionen om framtidens Borås” tillhör alla som bor, verkar och möts i Borås. Visionen har ingen tidshorisont, men revideras vart fjärde år vid behov. Borås Stad har i det fortsatta arbetet med visionen en viktig roll i att förverkliga och förankra visionen. Nämnderna ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stöder visionen.

All stadens verksamheter såsom bolag och förvaltningar är viktiga för helheten och för att stadens vision ska kunna uppnås. En helhetssyn och ett nyttoperspektiv för staden och dess invånare ska därför sätta sin prägel på nämndernas verksamhet.

Nämnderna ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Inom området Socialt hållbart Borås är prioriteringen jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa för våra invånare. Inom det finns tre målområden; God start i livet och goda uppväxtvillkor, Förutsättningar för arbete samt Boende i närmiljö.

Uppgifter

§ 2 Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut - har bestämt att Kommunstyrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnderna ska följa utvecklingen inom sina respektive ansvarsområden, samt besvara de remisser som berör respektive nämnds ansvarsområde.

§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet

Kommunstyrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Nämnden skall vidta åtgärder i syfte att verksamheten inom ansvarsområdet kan bedrivas så rationellt som möjligt. Åtgärderna skall avse såväl inre organisation och arbetsformer som förhållandet till allmänhet och andra myndigheter.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen/nämnden är anställningsmyndighet för personal vid sina förvaltningar med undantag för förvaltningschefer som anställs av Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde, allt i den mån Kommunstyrelsen inte tillagts särskilda befogenheter enligt sitt reglemente. Överförmyndarnämndens förvaltningsorgan är dock Stadsledningskansliet som lyder under Kommunstyrelsen.

§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar

Kommunstyrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i Kommunstyrelsens/nämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen/nämnden har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde ansvara för hanteringen av personuppgifter och allmänna handlingar.

§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan Kommunfullmäktiges särskilda medgivande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt för kommunen:

1. Själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål eller ärenden när detta följer av lag eller annan författning eller Kommunfullmäktiges beslut samt därvid träffa för kommunen bindande avtal. Mål/ärenden om skadestånd rörande fel och försummelse vid myndighetsutövning handläggs dock av Kommunstyrelsen.
2. Tillse att framställningar och rekvisitioner görs för erhållande av stats- och andra bidrag inom nämndens verksamhetsområde, samt på kommunens vägnar mottaga stats- och andra bidrag beviljade inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden får inte fatta beslut i ärenden som är förbehållna annan nämnd.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente eller genom särskilt uppdrag.

Kommunstyrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

§ 8 Information, samråd och samordning

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden skall, i förekommande fall, verka för att samråd sker med dem som utnyttjar dess tjänster. Kommunstyrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet. Nämndernas verksamhet ska samordnas med stadens övriga verksamheter när så är möjligt för mesta möjliga nytta för medborgarna. Detta gäller särskilt i samband med extraordinära händelser i kommunen. Verksamheterna ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.

§ 9 E-petition

Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa de e-petitioner som kommit in till kommunen.

Arbetsformer

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som Kommunstyrelsen/ nämnden bestämmer.

Sammanträdet ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet. Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig, om inte särskilda förhållanden föranleder annat, och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare inom tid som nämnden bestämmer. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

§ 12 Offentliga sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden ska ha öppna sammanträden, med undantag av sammanträden som ska hållas inom stängda dörrar då ärenden som ska behandlas avser myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

§ 13 Sammanträden på distans

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans i varje enskilt fall.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 14 Närvarorätt

Kommunalsråd har rätt att närvara vid Kommunstyrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna.

Vid Kommunstyrelsens/nämndens sammanträden får, i den mån styrelsen/nämnden för särskilt fall beslutar annat, tjänsteman vara närvarande med rätt att delta i överläggningar i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde.

§ 15 Sammansättning

Kommunstyrelsen/nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. I nämnder med nio eller fler ordinarie ledamöter skall presidierna bestå av ordföranden, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Förste vice ordförandeposterna tillsätts av majoriteten.

Minoriteten tillsätter 2:e vice ordförandena.

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

3. leda Kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden.
4. kalla till sammanträde.
5. kalla ersättare.
6. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas, är tillräckligt beredda.
7. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i Kommunstyrelsen/nämnden.
8. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det Kommunstyrelsens ordförande att under Kommunstyrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning.
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor.
3. främja samverkan mellan Kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige.
4. representera Kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte Kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 17 Vice ordförandena

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i Kommunstyrelsen/ nämnden längst tid, Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordförandena inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/vice ordförandenas uppgifter.

§ 19 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden beslutat.

§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättarna ska tjänstgöra enligt den mellan dem bestämda ordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet. Även de ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna. Ersättare från parti som saknar ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (särskilt yttrande). Sakinnehållet ska i huvudsak ha tillkännagivits under sammanträdet.

§ 21 Justering av protokoll

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Övrigt

§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

§ 23 Författningssamling

Nämnderna ska ta initiativ till och underrätta Kommunstyrelsen så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 24 Delgivningsmottagare

Delgivning med Kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden eller anställd som Kommunstyrelsen/nämnden beslutar.

§ 25 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från Kommunstyrelsen/nämnden ska undertecknas på Kommunstyrelsens/nämndens vägnar på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **E-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Fastställd av Kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx

Dokumentet ska fastställas på nytt, eller vid behov revideras, dock senast i ~~juni~~ december månad året efter det att en ny mandatperiod inletts efter det att ordinarie val till Kommunfullmäktige förrättats.

Utöver det som föreskrivs i kommunallagen, andra lagar och författningar, gäller bestämmelserna i detta reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad.

§ 1 Nämnderna i den kommunala organisationen

Borås Stads nämnder utgör delar av den kommunala organisationen.

Kommunfullmäktiges antagna handling ”Visionen om framtidens Borås” tillhör alla som bor, verkar och möts i Borås. Visionen har ingen tidshorisont, men revideras vart fjärde år vid behov. Borås Stad har i det fortsatta arbetet med visionen en viktig roll i att förverkliga och förankra visionen. Nämnderna ska genom sitt arbete medverka till utvecklingen av Borås Stad och på sätt som stöder visionen.

All stadens verksamheter såsom bolag och förvaltningar är viktiga för helheten och för att stadens vision ska kunna uppnås. En helhetssyn och ett nyttoperspektiv för staden och dess invånare ska därför sätta sin prägel på nämndernas verksamhet.

Nämnderna ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Inom området Socialt hållbart Borås är prioriteringen jämlika levnadsvillkor och bättre hälsa för våra invånare. Inom det finns tre målområden; God start i livet och goda uppväxtvillkor, Förutsättningar för arbete samt Boende i närmiljö.

Uppgifter

§ 2 Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen och övriga nämnder ska inom sina respektive verksamhetsområden följa vad som anges i lag eller annan författning. De ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut - har bestämt att Kommunstyrelsen/nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Nämnderna ska följa utvecklingen inom sina

respektive ansvarsområden, samt besvara de remisser som berör respektive nämnds ansvarsområde.

§ 3 Organisation inom verksamhetsområdet

Kommunstyrelsen/nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten. Nämnden skall vidta åtgärder i syfte att verksamheten inom ansvarsområdet kan bedrivas så rationellt som möjligt. Åtgärderna skall avse såväl inre organisation och arbetsformer som förhållandet till allmänhet och andra myndigheter.

§ 4 Personalansvar

Kommunstyrelsen/nämnden är anställningsmyndighet för personal vid sina förvaltningar med undantag för förvaltningschefer som anställs av Kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt respektive verksamhetsområde, allt i den mån Kommunstyrelsen inte tillagts särskilda befogenheter enligt sitt reglemente. Överförmyndarnämndens förvaltningsorgan är dock Stadsledningskansliet som lyder under Kommunstyrelsen.

§ 5 Personuppgifter, allmänna handlingar

Kommunstyrelsen/nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i Kommunstyrelsens/nämndens verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde ansvara för hanteringen av personuppgifter och allmänna handlingar.

§ 6 Delegering från Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden får inom sitt verksamhetsområde och utan Kommunfullmäktiges särskilda medgivande, under förutsättning att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt för kommunen:

1. Själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål eller ärenden när detta följer av lag eller annan författning eller Kommunfullmäktiges beslut samt därvid träffa för kommunen bindande avtal. Mål/ärenden om skadestånd rörande fel och försummelse vid myndighetsutövning handläggs dock av Kommunstyrelsen.
2. Tillsä tillse att framställningar och rekvisitioner görs för erhållande av stats- och andra bidrag inom nämndens verksamhetsområde, samt på kommunens vägnar mottaga stats- och andra bidrag beviljade inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden får inte fatta beslut i ärenden som är förbehållna annan nämnd.

§ 7 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kommunstyrelsen/nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet. Kommunstyrelsen/nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente eller genom särskilt uppdrag. Kommunstyrelsen/nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar. Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

§ 8 Information, samråd och samordning

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd ska i möjligaste mån erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder. Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör Kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet. Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden skall, i förekommande fall, verka för att samråd sker med dem som utnyttjar dess tjänster. Kommunstyrelsen/nämnden beslutar om formerna för samrådet. Nämndernas verksamhet ska samordnas med stadens övriga verksamheter när så är möjligt för mesta möjliga nytta för medborgarna. Detta gäller särskilt i samband med extraordinära händelser i kommunen. Verksamheterna ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.

§ 9 E-petition

Kommunstyrelsen/nämnden ska ~~en~~ två gånger per år redovisa de e-petitioner som kommit in till kommunen. (nytt redovisningsintervall, beslut KF februari 2023)

Arbetsformer

§ 10 Tidpunkt för sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden sammanträder på dag och tid som Kommunstyrelsen/ nämnden bestämmer.

Sammanträdet ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen

hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet. Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

§ 11 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig, om inte särskilda förhållanden föranleder annat, och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare inom tid som nämnden bestämmer. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

§ 12 Offentliga sammanträden

Kommunstyrelsen/nämnden ska ha öppna sammanträden, med undantag av sammanträden som ska hållas inom stängda dörrar då ärenden som ska behandlas avser myndighetsutövning eller omfattas av sekretess.

§ 13 Sammanträden på distans

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdes-handlingar, bild eller ljud. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans i varje enskilt fall.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

§ 14 Närvarorätt

Kommunalsråd har rätt att närvara vid Kommunstyrelsens/nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna.

Vid Kommunstyrelsens/nämndens sammanträden får, i den mån styrelsen/nämnden för särskilt fall beslutar annat, tjänsteman vara närvarande med rätt att delta i överläggningar i ärenden som berör vederbörandes verksamhetsområde.

§ 15 Sammansättning

Kommunstyrelsen/nämnden består av det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat. I nämnder med nio eller fler ordinarie ledamöter skall presidierna bestå av ordföranden, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Förste vice ordförandeposterna tillsätts av ~~minoriteten,~~ majoriteten.

~~Majoriteten~~ Minoriteten tillsätter 2:e vice ordförandena. (Ändring i och med ny mandatperiod, se partiöverläggningarna.)

§ 16 Ordföranden

Det åligger ordföranden att

3. leda Kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden,
4. kalla till sammanträde
5. kalla ersättare,
6. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas, är tillräckligt beredda,
7. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i Kommunstyrelsen/nämnden,
8. bevaka att nämndens beslut verkställs.

Härutöver åligger det Kommunstyrelsens ordförande att under Kommunstyrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan Kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt
4. representera Kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte Kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

§ 17 Vice ordförandena

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

§ 18 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i Kommunstyrelsen/ nämnden längst tid, Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller vice ordförandena inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/vice ordförandenas uppgifter.

§ 19 Förhinder

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden beslutat.

§ 20 Ledamöter/ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde, ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

Ersättarna ska tjänstgöra enligt den mellan dem bestämda ordningen. En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. En ersättare som avbryter tjänstgöringen på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde eller till ett fortsatt sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får därefter under samma dag inte tjänstgöra vid sammanträdet. Även de ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna. Ersättare från parti som saknar ordinarie ledamot i nämnden har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (särskilt yttrande). Sakinnehållet ska i huvudsak ha tillkännagivits under sammanträdet.

§ 21 Justering av protokoll

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Övrigt

§ 22 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

§ 23 Författningssamling

Nämnderna ska ta initiativ till och underrätta Kommunstyrelsen så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

§ 24 Delgivningsmottagare

Delgivning med Kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden eller anställd som Kommunstyrelsen/nämnden beslutar.

§ 25 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från Kommunstyrelsen/nämnden ska undertecknas på Kommunstyrelsens/nämndens vägnar på sätt som Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

Remiss: Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritids-och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ-och familjeomsorgsnämnden
7. Krisledningsnämnden
8. Kulturnämnden
9. Lokalförsörjningsnämnden
10. Miljö-och konsumentnämnden
11. Samhällsbyggnadsnämnden
12. Servicenämnden
13. Sociala omsorgsnämnden
14. Stadsrevisionen
15. Tekniska nämnden
16. Valnämnden
17. Vård-och äldrenämnden
18. Överförmyndarnämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-03-31**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2023-00133 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Svar på remissen ska lämnas senast den **31 mars 2023**.

Eventuella frågor ställs till Kristina Sköld eller Louise Mattus Streiby

Vänliga hälsningar

Kristina Sköld, Louise Mattus Streiby

Margareta Jensholm
Handläggare

Anmälningssärenden 2023-03-28

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna.

Anmälningssärenden

1. Kommunstyrelsens beslut 2023-02-06 § 51
Initiativärende - Generellt anstånd med vissa betalningar
2. Kommunfullmäktiges beslut 2023-02-23 § 36
Motion: Narkotikahundar
3. Kommunfullmäktiges beslut 2023-02-23 § 18
Enkäter gällande rapportering av ej verkställda gynnande biståndsbeslut
år 2022

Maria Hyllstam
OrdförandeHans Abrahamson
Förvaltningschef

Margareta Jensholm
HandläggareDatum
2023-08-28Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2023-00026 3.7.2.0

Delegationsbeslut 2023-03-28

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna.

Delegationsbeslut

1. Socialutskott 2023-02-16 Protokoll
2. Socialutskott 2023-02-23 Protokoll
3. Socialutskott 2023-03-02 Protokoll

Maria Hyllstam
OrdförandeHans Abrahamson
Förvaltningschef